

Juf doe ik het goed?

Een onderzoek naar de invloed van een beloningssysteem op taakgericht werken.

Fontys sporthogeschool, leraar lichamelijke opvoeding
Praktijkonderzoek
Begeleider: Irene Wijffels
Stageschool: ZMLK school De Kameleon te Eindhoven
Eindhoven, 7-5-2018

Student: Patricia van de Graaf
Studentnummer: 2479214
P.vandegraaf@student.fontys.nl

Samenvatting

Dit artikel beschrijft het onderzoek waarbij een beloningsysteem is toegepast bij een leerling Sanne (fictieve naam) van 14 jaar die gediagnostiseerd is met het syndroom van down. Sanne zit op een school voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK). Deze ZML-school biedt onderwijs aan leerlingen met een leer- en ontwikkelingsachterstand en hebben daarmee een eigen onderwijs- en ondersteuningsbehoefte nodig.

Het doel van het onderzoek was om te onderzoeken of een beloningsysteem invloed had op de taakgerichtheid van Sanne met de diagnose Syndroom van down. Dit om de zelfstandigheid van Sanne te vergoten, tijdens een drie vakken les in het bewegingsonderwijs.

In dit onderzoek heeft er een interventieperiode van acht weken plaatsgevonden. Na deze periode is er gekeken of de interventies daadwerkelijk effect hebben gehad op Sanne. Dit is gedaan aan de hand van verschillende metingen. Er is gebruik gemaakt van een observatieformulier tijdens de voor-, tussen- en nameting, er heeft een semigestructureerd interview plaatsgevonden met de groepsleerkracht en er is een logboek bijgehouden dat na iedere interventie werd ingevuld.

Om het ongewenste gedrag te laten afnemen en het gewenst gedrag te laten toenemen is er gewerkt met een beloningsysteem. Tijdens de interventies kon Sanne stempels verdienen. Sanne verdiende een stempel wanneer zij bepaalde doelgedrag liet zien die van tevoren aan haar kenbaar was gemaakt. Het verzamelen van die stempels functioneerde als kleine beloning. Sanne kon later wanneer zij vijf stempels had verdiend deze inwisselen voor een grotere beloning. In dit onderzoek is gewerkt met verschillende versterkers zoals sociale, materiele en ruilversterkers (Woltjers & Janssens, 2011). Bij sociale versterkers gaat het om geven van aandacht, bijvoorbeeld door complimenten te geven. Bij materiele versterkers gaat het om geven van iets tastbaars zoals bijvoorbeeld een cadeautje. Een ruilversterkers werkt telkens met een kleine beloning die je krijgt zoals een sticker, die ze op een gegeven moment kunnen omruilen voor een grotere beloning. De interventies zijn zo opgebouwd dat de onderzoeker in het begin van het onderzoek van dichtbij heeft gecomplimenteerd. Na maten het onderzoek vorderde, hoe verder de onderzoeker is gaan staan om te complimenteren. De docentsturing is hierbij tijdens de interventieperiode afgebouwd.

Uit de resultaten van de verschillende meetinstrumenten kan geconcludeerd worden dat het werken met een beloningsysteem een positief effect heeft op het taakgericht werken van Sanne. Sanne laat tijdens de gymlessen minder ongewenst gedrag zien en werkt zelfstandiger aan haar taak.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Juf doe ik het goed?	4
Situatieschets	4
Casusbeschrijving	4
Taakgerichtheid	5
Methode	5
Betrouwbaarheid	7
Resultaten	7
Conclusie	8
Discussie	8
Aanbevelingen	9
Dankwoord	9
Literatuurlijst	10
BIJLAGEN	12
BIJLAGE I: BESCHRIJVING TOTALTE ONDERZOEKSGROEP EN VERANTWOORDING	13
BIJLAGEN II.I TIJDSTEEKPROEF FORMULIER ALGEMEEN	14
BIJLAGEN II.II TIJDSTEEKPROEF AANGEPAST	16
BIJLAGE III INTERVIEW ÉÉN	18
BIJLAGE III.I INTERVIEW TWEE	20
BIJLAGE IV OPERATIONALISATIESCHEMA	21
BIJLAGE V METHODE	26
BIJLAGE V.I UITWERKING INTERVENTIES	32
BIJLAGE VI LOGBOEK	36
BIJLAGE VII UITWERKING TIJDSTEEKPROEF	37
BIJLAGE VIII RESULTATEN TIJDSTEEKPROEF	41
BIJLAGE IX UITWERKING INTERVIEW	42
BIJLAGE IX.I SAMENVATTING PER LABEL	45
BIJLAGE X UITWERKING LOGBOEK	47
BIJLAGE XI REFLECTIEVERSLAG	56
BIJLAGE XII RUBRIC (FEEDBACKFORMULIER) CONCEPT- EN EINDARTIKEL	58

Juf doe ik het goed?

Een onderzoek naar de invloed van een beloningssysteem op taakgericht werken.

Situatieschets

Wanneer Sanne de gymzaal binnenkomt, gaat Sanne direct op de bank zitten, daar waar de rest van de leerlingen al klaar zitten. De leerkracht begint met de uitleg van de gymles. Tijdens de uitleg kijkt Sanne rond en giechelt ze. Na de uitleg start de leerkracht met het maken van groepjes. Sanne wordt ingedeeld bij twee andere klasgenoten. De leerkracht stuurt ieder groepje naar één vak, er wordt tijdens de gymles in drie vakken gewerkt. Ieder groepje wordt opnieuw naar een bank bij het vak gestuurd waar de leerlingen moeten gaan zitten. Wanneer iedereen op de bank zit, gaan de leerlingen aan de slag met de activiteit. Behalve Sanne. Zij blijft op de bank zitten, kijkt rond en zwaait naar een aantal klasgenoten. Als de leerkracht naar Sanne toe komt om te vertellen dat ze aan de slag moet gaan, gaat ook Sanne netjes aan de slag. Maar wanneer Sanne haar oefening één keer gedaan heeft is ze er al klaar mee en gaat Sanne op de bank zitten. De leerkracht probeert na een minuut nogmaals Sanne aan te sporen tot actie. Maar Sanne draait zich om, slaat haar armen over elkaar en roept: "Nee!". Sanne blijft op de bank zitten. Sanne doet in de tijd dat de leerkracht niet kijkt nog één keer de oefening met aansporing van de klassen-assistent.

Casusbeschrijving

Het meisje waarover de situatieschets gaat is een veertienjarig meisje en zit in Onderwijs Zorggroep 6 (OZ6) van een ZML-school. Een school voor Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK). In het leerlingendossier (2017) wordt Sanne omschreven als een lief en spontaan meisje. Sanne kan erg koppig zijn en heeft haar eigen wil. Tijdens de gymles is terug te zien dat Sanne stilvalt gedurende het zelfstandig werken. Sanne gaat dan vaak met het materiaal spelen of blijft op de bank zitten en kijkt rond. In het leerlingendossier (2017) van Sanne wordt vermeld dat Sanne een korte spanningsboog heeft en een lage concentratie. Sanne heeft de nabijheid van een begeleider nodig om aan haar taak te blijven werken. Sanne leert dingen in kleinere groepen of met één op één begeleiding. Dit alles heeft te maken met de diagnose van Sanne. Sanne is gediagnosticeerd met het syndroom van down en heeft een matige verstandelijke beperking.

Syndroom van Down

Syndroom van down is een aangeboren afwijking dat vaak samengaat met een verstandelijke beperking. De oorzaak is een chromosoomafwijking. Iemand met het downsyndroom heeft drie in plaats van twee chromosomen van nummer 21.

Dit wordt ook wel trisomie-21 genoemd (Wenar & Kerig, 2005).

Cornel (2003) beweert dat een ernstige chromosomale afwijking, trisomie-21, leidt tot ontwikkelingsachterstand bij mensen met het syndroom van down.

Verstandelijke beperking

Mensen met een verstandelijke beperking ontwikkelen zich minder snel dan anderen. Het niveau waarin iemand een verstandelijke beperking heeft bepaald het effect op de ontwikkeling van deze persoon (Carehouse, 2012). In het leerlingendossier (2017) van Sanne wordt omschreven dat Sanne een matige verstandelijke beperking heeft met een IQ van 40. Sanne heeft veel herhaling nodig om nieuwe dingen te leren. Sanne ervaart verschillende moeilijkheden in haar sociale vaardigheden, zelfstandigheid en in haar communicatie.

Zelfstandigheid

De ZML-school omschrijft in hun visie dat ze leerlingen voorbereiden op een goed burgerschap en een zo zelfstandig mogelijke deelname aan de maatschappij, waar het gaat om wonen, werken en vrijetijdsbesteding. Daarnaast is hun aanpak erop gericht leerlingen door succeservaringen en aanmoediging, zelfvertrouwen te geven om zaken

zelf te doen. Volgens Cöp (2014) is het begrip zelfstandigheid nauw verbonden met zelfredzaamheid. Zelfstandigheid is nodig om later als volwassenen aan de maatschappij te participeren. Zelfstandigheid is het in staat zijn om onafhankelijk te zijn van een ander.

Bij zelfstandig werken spreken we over het feit dat leerlingen een gedeelte van de les, bijvoorbeeld na een uitleg van de activiteit, individueel aan de slag gaan met de activiteit (Cöp, 2014). Het gaat om één of enkele lesfasen, zonder dat de leerkracht er direct bij betrokken is. Tijdens de les bewegingsonderwijs wordt er gewerkt in drie vakken. Sanne heeft dus drie lesfasen in de gymles. In elk vak moet Sanne zelfstandig werken. In de meeste gevallen heeft Sanne aansporing nodig van de leerkracht om de taak te gaan uit te voeren. Tijdens het uitvoeren van haar taak heeft Sanne de nabijheid van een begeleider nodig om aan haar taak te blijven werken.

Taakgerichtheid

Taakgerichtheid vraagt om een systematische aanpak en wordt door Braake & Meerwaldt (2000) omschreven als het gedrag dat verwacht wordt van de leerling tijdens het uitvoeren van taken; hij/zij let op, is aan het werk, doet mee met de instructie, gaat aan het werk na de instructie en blijft doorgaan tot de taak af is.

Braake & Meerwaldt (2000) en Timmerman (2009) geven aan dat er twee factoren invloed hebben op de taakgerichtheid.

1. Kind factoren:

Ze omschrijven drie verschillende factoren. Medisch-lichamelijke factoren o.a. autisme of slechtziend, emotionele factoren zoals faalangstig of sfeergevoelig en cognitieve factoren o.a. moeilijkheid van de opdracht.

2. Omgevingsfactoren:

Hierbij wordt er door Braake & Meerwaldt (2000) onderscheid gemaakt tussen taak/leeromgeving en invloed van de leerkracht.

Daarentegen maakt Timmerman (2009) een verdeling van vier aspecten, zoals kenmerken van de leerkracht, taakkenmerken, sociaal-emotionele factoren en sociale materiele factoren. Deze aspecten hebben invloed op de taakgerichtheid.

De twee factoren die hierboven worden omschreven hebben ook invloed op de taakgerichtheid van Sanne. Je kunt onderscheid maken tussen beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare factoren. Niet beïnvloedbare factoren zijn factoren die vaststaan, die niet of nauwelijks te beïnvloeden zijn met behulp van een interventie. De niet beïnvloedbare factoren zijn de kind factoren die Braake & Meerwaldt (2000) en

Timmerman (2009) omschrijven. Het syndroom van down en de matig verstandelijke beperking zijn de kind factoren van Sanne. Deze factoren zijn dus niet beïnvloedbaar, maar hier is wel rekening mee gehouden tijdens het ontwikkelen van het interventieprogramma. Factoren die wel beïnvloedbaar zijn worden omschreven door Timmerman (2009) bij omgevingsfactoren. Dit zijn factoren die rondom Sanne zijn of gebeuren. Denk hierbij aan ouders, opvoeding, leefomgeving, leeftijd/klasgenoten, benadering van leerkrachten en bijvoorbeeld inrichting van de zaal. Dit valt allemaal onder de vier aspecten die Timmerman (2009) omschrijft. Door meer voorspelbaarheid te geven in de omgevingsfactoren bij Sanne. Zal haar dit meer rust en vertrouwen geven. De leerkracht heeft bijvoorbeeld invloed op het werkgedrag van de leerlingen, onder andere door zijn/haar benadering en taalgebruik (Timmerman, 2009). Hij zegt dat wanneer de benadering positief is, de leerling eerder gemotiveerd zal zijn om de taak uit te voeren. Sanne die sfeergevoelig is (Leerling dossier, 2017), zal dit gaan waarderen en gemotiveerder raken om haar taak te gaan uitvoeren. Volgens de theorie van Timmerman (2009) kan er verbetering in de taakgerichtheid komen wanneer je werkt aan de vier aspecten die onder omgevingsfactoren vallen. Door te gaan werken met een beloningssysteem wordt erop verschillende aspecten voorspelbaarheid gegeven aan de omgevingsfactoren van Sanne. Waardoor er een mogelijkheid bestaat dat de taakgerichtheid van Sanne verbeterd wordt.

Methode

Wit-gosker (2006) beweert dat kinderen met het syndroom van down sfeergevoelig zijn en dat ze de gesproken taal vaak letterlijk nemen. Timmerman (2009) stelt dat de leerkracht invloed heeft op het werkgedrag van de leerling, door zijn/haar benadering en taalgebruik. Wanneer de benadering positief is, zal de leerling gemotiveerder zijn om de opgegeven taak uit te voeren (Timmerman, 2009). Deze twee theorieën sluiten goed op elkaar aan. Een beloningssysteem zal het juiste effect kunnen hebben op de taakgerichtheid van Sanne volgens deze theorieën. Door gebruik te gaan maken van een beloningssysteem kan het gewenste gedrag van Sanne mogelijk worden versterkt. Sanne zal door beloningen positief benaderd worden door de leerkracht, waardoor ongewenst gedrag wellicht zal gaan afnemen (Valenkamp, Neve, Sondeijker, Flos & Verheij, 2014).

De methode die is toegepast komt van Woltjers & Janssen (2014), die uit gaan van versterkers om het gewenste gedrag te kunnen laten toenemen. Ze spreken hier over sociale versterkers, ruilversterkers, activiteitenversterkers en materiele

versterkers. Er worden versterkers gebruikt om het gewenste gedrag van Sanne te laten toenemen. Het gewenste gedrag is gebaseerd op het toenemen van taakgericht werken tijdens de gymlessen met als doel haar zelfstandigheid te vergroten. Dit wordt ook wel omschreven als het doelgedrag in de methode van Woltjers & Janssen (2014). Het doelgedrag dat is vastgesteld voor Sanne is: *Sanne voert haar opgegeven taak drie (vier/ vijf) minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.*

In dit onderzoek is er een combinatie gemaakt van verschillende versterkers. Er is gewerkt met sociale versterkers en ruil- en materiele versterkers. Het werken met sociale versterkers is gedaan door middel van complimenteren tijdens het uitvoeren van het doelgedrag van Sanne. Daarbij verdiende Sanne een stempel wanneer zij haar doelgedrag liet zien. Die stempel diende als een kleine beloning. Als Sanne vijf stempels in totaal had, mocht ze deze omruilen voor een Frozen tekening. Hier komen de ruil- en materiele versterkers van kracht. Het is zinvol om bij de grotere beloning een aantrekkelijke beloning te geven, zodat Sanne ook daadwerkelijk het doelgedrag blijft vertonen (Devolder, 2011). De stempels die Sanne kon verdienen werden bijgehouden op een stempelblad. Wanneer Sanne haar doelgedrag liet zien mocht Sanne zelf haar stempel zetten op het stempelblad. Hierdoor is het visueel gemaakt voor Sanne. Door de matig verstandelijke beperking van Sanne heeft ze moeilijkheden in haar sociale vaardigheden, zelfstandigheid en in haar communicatie. Visualisatie is bedoeld om gesproken taal te verduidelijken en te ondersteunen (Rijdt & Dam, 2017). De visualisatie in dit onderzoek wordt gebruikt als ondersteuning van de communicatie. Pictogrammen, foto's, tekeningen en voorwerpen zijn vormen van visualisaties (Rijdt & Dam, 2017). In dit onderzoek is er gewerkt met stempels zetten op een stempelblad. Wanneer Sanne een stempel mag zetten, weet Sanne dat ze haar doelgedrag heeft laten zien. Het zetten van de stempel, verduidelijkt voor Sanne dat ze het goed doet. De stempel ondersteunt het gegeven compliment. Dit helpt Sanne eerder te begrijpen wat ze goed doet.

Naar aanleiding van deze literatuurstudie staat de volgende onderzoeksvraag centraal:
Wat is de invloed van een beloningsysteem op de taakgerichtheid van Sanne met de diagnose Syndroom van Down, met als doel haar zelfstandigheid te vergroten, tijdens een drie vakken les in het bewegingsonderwijs?

Opzet van het onderzoek

Dit onderzoek is gebaseerd op een casestudy. Een casestudy betekent dat er gewerkt wordt in een kleinere groep of juist met één leerling (Kallenberg, Koster, Onstenk & Scheepsmas, 2011). In dit onderzoek is gewerkt met één leerling genaamd Sanne. Bij Sanne is opgevallen dat ze veel moeite heeft om taakgericht te werken in de gymlessen, wat weer invloed heeft op het zelfstandig werken van Sanne. In bijlage I kunt u meer teruglezen over Sanne in de casusbeschrijving. Tijdens een interventieperiode van acht weken is er intensief gewerkt met Sanne. In de interventieperiode is er beloningsysteem toegepast in de gymlessen van Sanne. De interventie vond één keer per week plaats op maandagmiddag tijdens de gymlessen.

Meetinstrumenten

Om de beginsituatie van Sanne in kaart te brengen is er gebruik gemaakt van drie meetinstrumenten. Een daarvan is een observatie geweest. De observatie is gedaan door middel van een tijdsteekproef (Bijlage II.I) De tijdsteekproef is ervoor om de taakgerichtheid in kaart te brengen (Stevens, 1992; Bakker-beens, Gieling & Meugheuveld, 1995). Deze is aangepast op gedragingen die vaak voorkomen bij Sanne (bijlage II.II). De tijdsteekproef is uitgevoerd door één observant, 30 minuten lang. In dit onderzoek is tijdens de gymlessen gewerkt in drie vakken. De observant heeft in ieder vak 10 minuten geobserveerd. Naast de tijdsteekproef is een interview gehouden met de groepsleerkracht van Sanne. Met als doel een reëel beeld te krijgen hoe het gedrag en het taakgericht werken van Sanne was voorafgaande het interventieprogramma. In bijlage III is de topiclijst van het interview te vinden die vooraf het interventieprogramma heeft plaatsgevonden. Ook heeft er na de interventieperiode een interview plaatsgevonden met de groepsleerkracht (Bijlage III.I). Dit om in kaart te brengen of het beloningsysteem daadwerkelijk wat heeft opgeleverd in het gedrag en de taakgerichtheid van Sanne. De meetinstrumenten zijn gebaseerd op een operationalisatieschema (Bijlage IV). Aan de hand van de besproken literatuur is er uit de geoperationaliseerde tijdsteekproef en interview het probleemgedrag van Sanne in kaart gebracht.

Methode

Tussen de voor- en nameting hebben zeven interventielessen plaats gevonden. Er is een tussenmeting gedaan in les vier. Tijdens deze zeven interventies is er gewerkt met een beloningsysteem. De methode die is toegepast komt van Woltjers & Janssen (2014). De volledige methode is terug te vinden in bijlage V. In de gymlessen is er gewerkt in drie vakken. In ieder vak is er tien minuten gewerkt aan de activiteit. Dit

betekent dat Sanne 30 minuten taakgericht kan werken in een les van 45 minuten. De overige 15 minuten werden ingevuld door een warming-up, doordraaien naar het volgende vak en afsluiting. Gedurende interventie een, twee en drie is er intensief gecompimenteerd. Dit is gebeurd vanaf dichtbij. De onderzoeker is zeker 1,5 meter bij Sanne in de buurt gebleven. De onderzoeker heeft gecompimenteerd wanneer Sanne bezig was met het uitvoeren van haar vastgestelde doelgedrag. Dit door middel van bijvoorbeeld een schouderklopje of high-five. Sanne kon tijdens interventie de eerste drie interventies elke drie minuten een stempel verdienen, die stempel mocht ze zelf op haar stempelblad zetten. Die drie minuten werd bijgehouden met een time-timer. Daarna werd besloten door de onderzoeker of ze haar stempel verdiend had. In de eerste drie interventies kon Sanne in één interventie negen stempels verdienen. De stempels die Sanne verdiend had in een interventie, mocht ze meenemen naar haar volgende interventies. In interventie vier, vijf en zes werd het beloningssysteem afgebouwd. Hier werd het doelgedrag aangepast van drie minuten naar vier minuten. Daarbij is de onderzoeker vanuit afstand gaan complimenteren, ongeveer vanaf 5a7 meter. Hierdoor kon Sanne in interventie vier, vijf en zes nog maar zes stempels verdienen tijdens één interventie. Daarna is er bij interventie zeven en acht alleen de afstand verder geworden. De onderzoeker is vanuit 9a10 meter gaan complimenteren. Het doelgedrag is voortgezet met vier minuten. Wanneer Sanne vijf stempels had verdiend was haar stempelblad vol. Sanne kreeg dan een nieuw stempelblad. Het volle stempelblad werd aan het einde van de dag door de groepsleerkracht omgeruild voor een Frozen tekening. Zo kon Sanne de tekening mee naar huis nemen. De uitwerking van de interventies is terug te vinden in bijlage V.I.

Het proces van de interventies zijn bijgehouden in een daarvoor zelf ontwikkeld logboek. Door het proces nauwkeurig bij te houden kun je daar altijd naar terugverwijzen (Donk & lanen, 2016). Denk aan: zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom? Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe. De overige vragen van het logboek zijn terug te lezen in bijlage VI.

Betrouwbaarheid

Om de betrouwbaarheid van het interventieprogramma te waarborgen is ervoor gezorgd dat de variabelen van de voor-, tussen- en nameting zoveel mogelijk hetzelfde zijn gebleven. De observatie van de voor-, tussen- en nameting is op het exact hetzelfde lesuur afgenomen en met dezelfde observant. Doordat er gewerkt is met

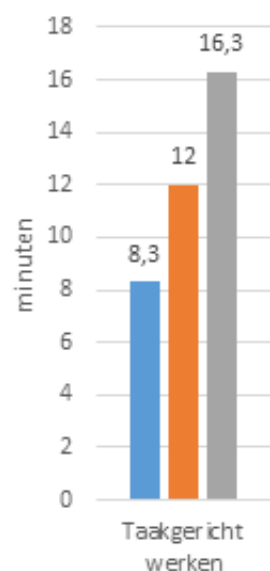
triangulatie in dit onderzoek wordt er van meerdere kanten de betrouwbaarheid gecontroleerd. Bij een triangulatie wordt vanuit drie of meer invalshoeken gekeken naar de taakgerichtheid van Sanne (Kallenberg, Koster, Onstenk & Scheepsma, 2011).

Verzamelen van gegevens

Tijdens de laatste interventie, is er een nameting gedaan. Deze ging op dezelfde wijze als de voor- en tussen meting met dezelfde meetinstrumenten en observant. De verschillen tussen de voor-, tussen- en nameting is het resultaat van dit onderzoek. De resultaten van de drie tijdsteekproeven zijn ingevuld in het bijhorende schema (bijlage VII). Uiteindelijk zijn deze resultaten verwerkt in staafdiagrammen. De resultaten van de voor-, tussen- en nameting zijn hierin met elkaar vergeleken. Voor het uitvoeren van de twee interviews is er een topiclijst ontworpen (bijlage III). Topics zijn onderwerpen die aanbod zijn gekomen tijdens het interview. De twee interviews zijn op kwalitatieve wijze uitgewerkt, door middel van labelen van de topics. De verschillende labels zijn terug te lezen in bijlage IX.

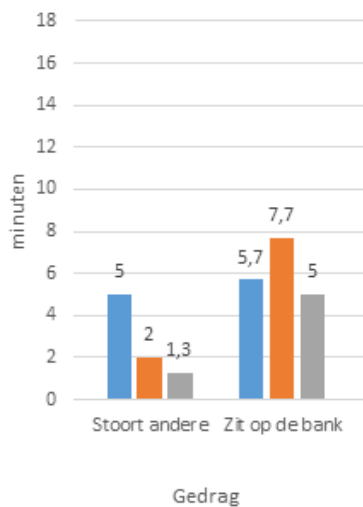
Resultaten

Na een interventieperiode van acht weken kan er uit de observatie worden gehaald dat het taakgericht werken met acht minuten gestegen is vergeleken de voormeting. Dit is hieronder terug te zien in figuur 1.

Figuur 1: Resultaat tijdsteekproef taakgerichtheid

Uit anderen resultaten is er naar voren gekomen dat het storen van andere kinderen van vijf minuten naar anderhalve minuut is gegaan (figuur 2). In figuur 2 is terug te zien dat Sanne tijdens de tussenmeting 7,7 minuten op de bank heeft gezeten. Dit was bij de nameting maar 5 minuten.

Figuur 2: Resultaten tijdsteekproef

De overige resultaten van de tijdsteekproef zijn terug te lezen in bijlage VIII.

Uit de resultaten van het logboek (bijlage X) blijkt dat bij interventie vier Sanne drie stempels heeft verdiend. Waarbij er vanuit een afstand van 5a7 meter is gecompimenteerd. Bij interventie acht blijkt dat Sanne vier stempels heeft verdiend en er vanuit een afstand van 9a10 meter is gecompimenteerd. Sanne heeft dus één stempel meer verdiend bij interventie acht ten opzichte van interventie vier.

De bevindingen van de interviews met Janneke (groepsleerkracht) zijn naast elkaar gelegd om te vergelijken. Zo benoemt ze in het interview voorafgaande aan het onderzoek dat Sanne *‘veel aansturing nodig heeft tijdens het zelfstandig werken. Je moet Sanne vaak aanspreken, om haar aan de slag te blijven houden. Je kunt ook niet als leerkracht telkens naast haar gaan zitten. Dus dan moet je Sanne vaker aanspreken. In een halfuur moet ik Sanne 4 keer aanspreken’*. In het interview na het onderzoek benoemt Janneke dat *‘ik merk dat ik Sanne minder hoeft aan te spreken tijdens het zelfstandig werken. In een halfuur hoeft ik Sanne maar een keer aan te spreken in plaats van vier keer. En daarnaast ‘begint Sanne zelfstandig aan haar taak wanneer ze terugkomt van de gymles. Dit was eerst niet het geval en moest ik Sanne daarbij helpen’*. De resultaten van de interviews zijn terug te lezen in bijlage IX.I.

Conclusie

Om de onderzoeksvraag *“Wat is de invloed van een beloningsysteem op de taakgerichtheid van Sanne met de diagnose Syndroom van Down, met als doel haar zelfstandigheid te vergroten, tijdens een drie vakken les in het bewegingsonderwijs?”* te kunnen beantwoorden wordt er gekeken naar de resultaten van het onderzoek. Uit de resultaten van het onderzoek komt naar voren dat met behulp van het beloningsysteem tijdens de drie vakken lessen het taakgericht werken van Sanne bijna 100 % gestegen is. Het gewenste gedrag (doelgedrag) is toegenomen. Het taakgericht werken van Sanne is bijna verdubbeld ten op zichten van de voormeting. Uit overige resultaten is er naar voren gekomen dat andere gedragingen beduidend minder zijn geworden. Dit heeft een positief effect gehad op het taakgericht werken van Sanne. Bij de voormeting stoorde Sanne 5 minuten van de gymles andere leerlingen dat nu gedaald is naar 2 minuten. Uit het logboek kan geconcludeerd worden dat Sanne minder docentsturing nodig heeft gehad om stempels te verdienen. Bij haar laatste interventie is er namelijk niet van dichtbij gecompimenteerd, maar vanaf 9a10 meter. Toch heeft Sanne in haar laatste interventie vier stempels verdiend. Bij interventie vier heeft Sanne maar drie stempels verdiend. Terwijl er hier vanuit 5a6 meter is gecompimenteerd. Sanne is dus met één stempel gestegen, terwijl ze minder docentsturing nodig had. Zo heeft het onderzoek ook baat gehad in de gewone lessen van de groepsleerkracht. Uit de interviews is gebleken dat de groepsleerkracht tijdens het zelfstandig werken Sanne nog maar een keer in het half uur hoeft aan te spreken in plaats van vier keer.

Discussie

Het onderzoek dat is toegepast op Sanne is een casestudy. Dit betekent dat het niet zo hoeft te zijn dat deze manier van aanpak hetzelfde effect kan hebben als bij andere kinderen met het syndroom van down (Kallenberg, Koster, Onstenk, & Scheepma, 2011). Het resultaat dat uit dit onderzoek komt kan hierdoor ook niet worden vergeleken met andere onderzoeken waarbij er gewerkt is met een beloningsysteem.

Wat het onderzoek minder betrouwbaar maakt is dat het onderzoek maar acht weken heeft geduurd. In de literatuurstudie wordt er gesproken over dat mensen met een verstandelijke beperking zich minder snel ontwikkelen dan andere. Dat ze herhaling nodig hebben om nieuwe dingen te leren. Dit zou kunnen betekenen wanneer de duur van het onderzoek langer geweest zou zijn, de leerling meer tijd zou hebben gehad om zichzelf te ontwikkelen. Wat eventueel meer resultaten had kunnen opleveren.

Uit het logboek is gebleken dat Sanne één interventie heeft gemist, in verband met ziekte. Hierdoor heeft Sanne moeite gehad om haar doelgedrag te laten zien tijdens interventie zes. Op basis daarvan is er de keuze gemaakt om het doelgedrag van Sanne niet moeilijker te maken. Doordat Sanne uiteindelijk haar doelgedrag maar vier minuten hoefde te laten zien in plaats van vijf minuten, kan het zijn dat hierdoor de resultaten van het onderzoek beter zijn uitgekapt.

Wanneer er met een kritische blik gekeken wordt naar de zelfstandigheid van Sanne. Kan er dan echt uit de resultaten geconcludeerd worden dat haar zelfstandigheid is vergoot? Uit het logboek blijkt dat de afstand waaruit gecomplimenteerd werd tussen de casus leerling en de onderzoeker inderdaad vergroot is. Maar is hiermee ook daadwerkelijk de docentsturing minder geworden? Als er in de meetinstrumenten meer naar de docentsturing gekeken was d.m.v. een observatie. Dan zou er meer feitelijke informatie zijn geweest over de zelfstandigheid van Sanne. Dit had geleid tot een betrouwbaarder onderzoek.

Een nadeel van het onderzoek is dat belonen vanuit extrinsieke motivatie gestimuleerd wordt. In dit onderzoek is er te weinig aandacht besteed aan het omzetten van extrinsieke naar intrinsieke motivatie. Waardoor het gewenste gedrag na het onderzoek waarschijnlijk weer zal gaan afnemen.

Aanbevelingen

Door de positieve resultaten op de taakgerichtheid van Sanne wordt er aanbevolen door te gaan met het beloningsysteem. Ondanks de positieve resultaten wordt er aangeraden een aanvullend onderzoek te doen, om zo uiteindelijk een volledig beeld te krijgen of de zelfstandigheid van Sanne daadwerkelijk vergroot is. In het vervolgonderzoek moet de docentsturing mee genomen worden in de meetinstrumenten, zodat er meer feitelijke informatie over de zelfstandigheid van Sanne komt. Er kan dan in het vervolgonderzoek ook meer aandacht besteed worden aan extrinsieke en intrinsieke motivatie. Het uiteindelijke doel is dan namelijk dat Sanne intrinsiek gemotiveerd wordt en blijft om taakgericht te kunnen werken. Het afbouwen van beloningen zal mogelijk meer intrinsieke motivatie kunnen opleveren. Zo kun je ruilversterkers afbouwen en sociale versterkers blijven inzetten om meer intrinsieke motivatie te krijgen bij Sanne.

Dankwoord

Degene die ik graag wil bedanken is mijn begeleidster Irene Wijffels. Zij heeft mij in het proces rondom het praktijkonderzoek goed ondersteund en gemotiveerd. Daarnaast wil ik de ZML-school en de groepsleerkracht van Sanne bedanken voor de fijne samenwerking. Ten slotte gaat mijn dank ook uit naar Sanne en haar ouders, vanwege hun medewerking aan dit onderzoek

Literatuurlijst

- Bakker-Beens, D., Gieling C., Meugheuveld, L., van de (1995). *Voor gedrag een 8, een modulair pakket voor aanpak van de gedragsproblemen in het basis- en speciaal onderwijs*. Berkhout/Nijmegen.
- Bindels, P. J. E., Prins, A., Ree, J. W. van, & Voorn, T. H. B. (2005). *Klinische genetica*. Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum.
- Braake, L. te & Meerwaldt, p. (2000). *Werkhoudingsproblemen*. Geraadpleegd op 3-01-2018 van <http://www.marant.nl/frappant.php?q=196>
- Carehouse (2012). *(Licht) Verstandelijke Beperking*. Opgeroepen op november, 2017, van <https://www.carehouse.nl/verstandelijke-beperking>
- Cöp, J. (2014). *Even stil juf. Ik leer zelfstandig!*. Opgeroepen op 3 januari, 2018, van <https://wijleren.nl/zelfstandig-werken.php>
- Cornel, M. (2003). *Down-Syndroom, oudere moeders en nieuwere test*. Opgeroepen op oktober 2017: <https://www.henw.org/archief/volledig/id3339-down-syndroom-oudere-moeders-en-nieuwere-tests.html>
- Devolder, J. (2011). *Opvoeding in evolutie; vroegere gewoontes actuele uitdagingen talloze tips*. Antwerpen: Apeldoorn Garant.
- Donk, C., van der, Lanen, B., van. (2016). *Praktijkonderzoek in de school*. Bussem, Nederland: Coutinho
- Kallenberg, T., Koster, B., Onstenk, J. & Scheepsmma, W. (2011). *Ontwikkeling door onderzoek. Een handreiking voor leraren*. Amersfoort, Nederland: ThiemeMeulenhof
- Lieshout, T. v. (2009). In *Pedagogische adviezen voor speciale kinderen*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Leerlingendossier (2017). *Leerlingendossier van Sanne*. Opgeroepen op oktober 2017.
- London A. van, e.a. (1979). *Vaardigheden voor ouders*. Lisse: Swets & Zeitlinger.
- Merlevede, E., Meerschaert, T., Bosman, G., Mey, W., de, Braet, C. (2004). *Kinderen... de baas!? Praktijkboek voor deskundigen, een training in opvoedingsvaardigheden voor ouders van jonge kinderen met gedragsproblemen*. Antwerpen: Apeldoorn Garant.
- Niks, C. & Dool, van den. (2014). *Handreiking voor moeilijk verstaanbaar gedrag binnen beweegsituaties*. Bunnik, Nederland: Stichting onbeperkt sportief.
- Rijdt, C., Dam, C. (2017). *Praktijkboek over oplossingsgericht werken & visualisaties bij mensen met een verstandelijke beperking*. Nederland: Garant - Uitgevers N.V.
- Stevens, L.M. (1992). *Afstemming tussen leerkracht en leerling in taaksituaties*. Hoevelaken, Nederland: CPS.
- Timmerman, K. (2009). *Leerlingen met aandachts- en werkhoudingsproblemen*. Leuven, nederland: Acco.
- Valenkamp, M., Neve, L., Sondeijker, F., Flos, M. & Verheij, F. (2014) *omgaan met agressie in de jeugdzorg*. Antwerpen; Apeldoorn Garant.
- Wenar, C., & Kerig, P. (2005). *Developmental Psychopathology*. Berkshire: McGraw-Hill.

Wit-Gosker, T. d. (2006). *Meer dan gewoon: passend onderwijs voor kinderen met het downsyndroom in de basisschool*. Amersfoort: Agiel.

Woltjer, G., Janssens, H., (2014). *Hoe ga je om met kinderen op school en met hun ouders?* Houten, Nederland Noordhoff Uitgever

BIJLAGEN

BIJLAGE I: BESCHRIJVING TOTALTE ONDERZOEKSGROEP EN VERANTWOORDING

Beschrijving

Dit onderzoek is gebaseerd op een case-study. Een case-study betekent dat er gewerkt kan worden in een kleiner groepje of juist met één leerling (Kallenberg, Koster, Onstenk & Scheepsmma, 2011). In dit onderzoek is er gewerkt met één leerling. De leerling waarmee gewerkt is heet, Sanne. Sanne is gediagnosticeerd met het syndroom van down wat samengaat met een matige verstandelijke beperking. Sanne is een veertienjarig meisje en zit in de onderwijzorggroep 6 (OZ6) van de Kameleon Eindhoven. De Kameleon Eindhoven biedt onderwijs aan leerlingen met een leer- en ontwikkelingsachterstand en daarmee een eigen onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. Sanne zit in een klas met zeven leerlingen, waarvan drie meisjes en vier jongens. Het syndroom van down uit zich door o.a. uiterlijke kenmerken zoals een dikke tong, kleine oren, vaak zijn armen en benen korter in verhouding met het lichaam en het zijn vaak kleinere personen (Vermaat, 2007; Bindels et al., 2005). Deze kenmerken zijn ook terug te zien bij Sanne. Wit-gosker(2006) en Niks & Dool (2014) beweren dat koppigheid en eigenwijsheid gedragskenmerken zijn die syndroom van down typeren, deze gedragskenmerken vallen bij Sanne ook op.

Verantwoording

Tijdens de les moet Sanne vaak gestimuleerd worden om haar taak uit te voeren. Sanne zit vaak op de bank tijdens de les. Wanneer Sanne niet aangesproken wordt, blijft Sanne ook op de bank zitten. Als Sanne met de oefening start, doet ze deze één keer. Daarna gaat ze direct weer op de bank zitten met haar handen over elkaar. Graag wil ik gaan werken met Sanne en werken aan haar taakgerichtheid. Ik wil dat Sanne haar taak langer uit kan voeren dan éénmaal, dat Sanne niet constant op de bank gaat zitten. Om aan het taakgerichtheid van Sanne te gaan werken, hoop ik uiteindelijk dat Sanne langer zelfstandiger aan haar taak werkt. Zo hebben de leerkrachten meer tijd en aandacht om aan andere of iets anders te besteden waardoor de lessen waardevoller worden (Cöp, 2014). Zo heeft dit onderzoek ook effect op Sanne haar leerresultaten. In de visie van de Kameleon Eindhoven wordt omschreven dat de school de leerlingen voorbereid op een goed burgerschap en dat ze de leerlingen zo zelfstandig mogelijk maken om zo goed mogelijk in de maatschappij te kunnen functioneren. Waar het gaat om wonen, werken en vrijetijdsbesteding. De aanpak van de Kameleon Eindhoven is erop gericht leerlingen door succeservaringen en aanmoediging, zelfvertrouwen te geven om zaken zelf te doen (De kameleon Eindhoven, 2018). Dit onderzoek heeft een groot effect op deze benoemde punten in de visie van de school Kameleon Eindhoven. Het onderzoek gaat Sanne haar zelfstandigheid bevorderen, Sanne zal hierdoor meer zelfvertrouwen krijgen, meer succeservaren en gaat leren vaker zaken zelf te doen. Het onderzoek draagt dus een steentje bij, bij het werken aan de visie van de school.

BIJLAGEN II.I TIJDSTEEKPROEF FORMULIER ALGEMEEN

Tijdsteekproef-formulier				
Observator: Naam leerling: Groep: Datum observatie:		Categorie	Aantal	Procenten
		Ta		
		Kij		
		Sto		
		Lo		
		An		
		Totaal		100%
Min	Na 20 sec.	Na 40 sec.	Na 60 sec.	Opmerkingen
1	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
2	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
3	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
4	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
5	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
6	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
7	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
8	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
9	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
10	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
11	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
12	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
13	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
14	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
15	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
16	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
17	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
18	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
19	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	
20	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	Ta Kij Sto Lo An	

Toelichting:

Bij het nemen van deze tijdsteekproef scoort de observator – gedurende de verwerkingsfase/ uitvoerfase – om de 20 seconden wat de leerling doet. Dat is 3 scores per minuut. Na afloop is het percentage van de tijd te berekenen dat de leerling taakgericht bezig was.

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

- Ta: werkt taakgericht
- Kij: kijkt afwezig rond of start voor zich uit
- Sto: stoort andere leerlingen of praat met hen
- Lo: loopt door de klas
- An: is bezig met andere activiteiten

Procedure

- a. Wanneer de leraar opdracht heeft gegeven aan het werk te gaan, of individuele hulp aan de leerling heeft beëindigd, begint de observatie. De stopwatch wordt ingedrukt (of maak gebruik van de tijdteller van de camera bij een video-opname). De observator wacht tot de teller 20 seconden na de hele minuut aangeeft.
- b. Hij stelt vast wat de leerling die seconde doet.
- c. Hij zet een cirkel om de categorie die het beste het gedrag van de leerling op de twintigste seconde aangeeft: Ta, Kij, Sto, Lo of An.
- d. Hij wacht tot de teller 40 seconden na de hele minuut aangeeft en herhaalt stap b en c. e. Idem bij 60 seconden.
- f. De observator herhaalt deze procedure zo lang als de periode duurt waarin de zelfstandige verwerking verwacht wordt.
- g. Er wordt geen taakgedrag gescoord wanneer leerling en leraar overleg hebben.

Verwerking

Werkwijze omrekening en verwerking gegevens.

- a. De observator bepaalt het totaal aantal gemaakte observaties per categorie.
- b. Hij bepaalt het totaal aantal gemaakte observaties.
- c. Hij deelt het aantal van elke categorie door het aantal en vermenigvuldigt dit met 100.

Interpretatie

De interpretatie kan antwoord geven op de volgende vragen:

1. Gedurende hoeveel procent van de tijd, bedoeld voor de zelfstandige verwerking van de leerstof, was de leerling taakgericht?
2. Nam de taakgerichtheid van de leerling toe (in vergelijking met vorige steekproef)?
3. Welke vormen van niet-taakgericht gedrag vertoont de leerlingen wel/ niet?

Over het algemeen geldt dat leerlingen die ongeveer 70% van de tijd taakgericht werken (landelijk gezien) een aanvaardbaar gemiddelde halen.

Opmerking:

Dit observatie formulier is uitermate geschikt om het effect van een bepaalde aanpak te meten.

BIJLAGEN II.II TIJDSTEEKPROEF AANGEPAST

VOOR-,TUSSEN EN NA METING Tijdsteekproef formulier																			
Observators: Janneke Naam leerling: Sanne Groep: OZ 6 Datum observatie:			Categorie				Aantal				Procenten								
			Ta																
			Ss																
			Sto																
			Lo																
			An																
			Zi																
			Totaal								100%								
Min	Na 20 sec.						Na 40 sec.						Na 60 sec.						Opmerkingen
<u>1</u>	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
<u>2</u>	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
3	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
4	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
5	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
6	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
7	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
8	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
9	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
10	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
11	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
12	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
13	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
14	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
15	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
16	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
17	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
18	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
19	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
20	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
21	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
22	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
23	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
24	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	
25	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	

26	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
27	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
28	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
29	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
30	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	

Toelichting:

Bij het nemen van deze tijdsteekproef scoort de observator – gedurende de verwerkingsfase/ uitvoerfase – om de 20 seconden wat de leerling doet. Dat is 3 scores per minuut. Na afloop is het percentage van de tijd te berekenen dat de leerling taakgericht bezig was.

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Ta: werkt aan haar taak

Ss: Staat stil

Sto: Stoort andere leerlingen (raakt aan)

Lo: Loopt door de gymzaal

An: Doet iets anders

Zi: Zit op de bank

Procedure

- Wanneer de leraar opdracht heeft gegeven aan het werk te gaan, of individuele hulp aan de leerling heeft beëindigd, begint de observatie. De stopwatch wordt ingedrukt (of maak gebruik van de tijdteller van de camera bij een video-opname). De observator wacht tot de teller 20 seconden na de hele minuut aangeeft.
- Hij stelt vast wat de leerling die seconde doet.
- Hij zet een cirkel om de categorie die het beste het gedrag van de leerling op de twintigste seconde aangeeft: Ta, Ss, Sto, Lo, An en Zi
- Hij wacht tot de teller 40 seconden na de hele minuut aangeeft en herhaalt stap b en c.
- Idem bij 60 seconden.
- De observator herhaalt deze procedure zo lang als de periode duurt waarin de zelfstandige verwerking verwacht wordt.
- Er wordt geen taakgedrag gescoord wanneer leerling en leraar overleg hebben.

Verwerking

Werkwijze omrekening en verwerking gegevens.

- De observator bepaalt het totaal aantal gemaakte observaties per categorie.
- Hij bepaalt het totaal aantal gemaakte observaties.
- Hij deelt het aantal van elke categorie door het aantal en vermenigvuldigt dit met 100.

Interpretatie

De interpretatie kan antwoord geven op de volgende vragen:

- Gedurende hoeveel procent van de tijd, bedoeld voor de zelfstandige verwerking van de leerstof, was de leerling taakgericht?
- Nam de taakgerichtheid van de leerling toe (in vergelijking met vorige steekproef)?
- Welke vormen van niet-taakgericht gedrag vertoont de leerlingen wel/ niet?

Over het algemeen geldt dat leerlingen die ongeveer 70% van de tijd taakgericht werken (landelijk gezien) een aanvaardbaar gemiddelde halen.

Opmerking

Dit observatie formulier is uitermate geschikt om het effect van een bepaalde aanpak te meten.

BIJLAGE III INTERVIEW ÉÉN

Interview

Mijn 2e onderzoeksinstrument die gebruikt wordt is een interview. Een interview met de groepsleerkrachten van Sanne. Ik wil beide leerkrachten interviewen. Dit doe ik omdat, het wel verschil kan hebben van wie Sanne les krijgt. Sanne kan anders reageren dan bij de ander. Heeft de verschillende leerkrachten invloed op het zelfstandig werken/taakgerichtheid werken van Sanne. Dit wil ik graag uitsluiten of achterhalen. De interview neem ik met beide alleen af in het klaslokaal. Deze situatie is dus één op één, ik kies hiervoor zodat de leerkrachten elkaar niet kunnen beïnvloeden en zeker weet dat ik eigen meningen krijg. Een interview geeft de gelegenheid informatie over meningen en ervaringen van mensen te verkrijgen. Je kunt een heldere situatie krijgen hoe andere leerkrachten van de leerling uit de casus denken.

Ik ga werken met een semigestructureerd interview. Je kiest dan voor gedeeltelijk gestructureerde interview, je leidt het gesprek door een vaste vragenlijst (Kallenberg et al., 2011). Je weet dan zeker dat bepaalde onderwerpen aanbod komen, maar je laat het voor een deel wel open. De vastgestelde vragen moeten zo geformuleerd zijn dat de desbetreffende persoon een vrij antwoord kan geven (Kallenberg et al., 2011). Jij zou daarnaast er nog voor kunnen kiezen om door te vragen, om het beeld nog concreter te kunnen krijgen. Door de vastgestelde vragen kun je de antwoorden die je krijgt van beide leerkrachten makkelijk vergelijken. Wanneer je door gaat vragen worden dit open antwoorden en zal het moeilijker zijn om dit met elkaar te vergelijken. Het helpt wel om een beeld van een ander helder te krijgen (Kallenberg et al., 2011).

Interview

Onderzoeksvraag:

Wat is de invloed van een beloningssysteem op de taakgerichtheid van Sanne met de diagnose Syndroom van Down, met als doel haar zelfstandigheid te vergroten, tijdens een drie vakken les in het bewegingsonderwijs?

Centrale hoofdvraag interview:

Wat vindt u van het gedrag van Sanne tijdens uw les?

Topiclijst

Topic 1 Gedrag van Sanne

Introductie

Als ik terug kijk naar mijn eerste observatie dag hier op school, viel Sanne mij heel snel op tijdens de gymles.

Beginvraag:

Hoe ervaart u in het algemeen het gedrag van Sanne in uw les?

Subtopics

Wat voor soort gedrag laat Sanne zien in uw les?

Kunt u uitleggen of het gedrag van Sanne hetzelfde is als dat van haar klasgenoten?

Welke verschillen ziet u in gedrag tijdens uw les en in de gymles?

Topic 2 Syndroom van down

Introductie

Een van de kenmerken van syndroom van down is eigenwijsheid, wat zich vaak uit als koppigheid.

Beginvraag:

Hoe ervaart u in het algemeen de eigenwijsheid van Sanne?

Subtopics

Hoe reageert u op Sanne wanneer zij iets niet doet wat u vraagt? Hoe ga je daarmee om?

Wat doet u als Sanne koppig blijft tijdens uw les?

Trekt Sanne vaak gekkenbekken naar andere tijdens uw les. Wat doet u hieraan?

Topic 3 Instructie

Introductie

Een instructie geven is nodig een leerling aan de slag te krijgen. Over het algemeen gaan de leerlingen vanzelf aan de slag wanneer zij een instructie hebben gekregen.

Beginvraag:

Wat vindt u van de werkhouding van Sanne wanneer zij een nieuwe opdracht krijgt met uitleg?

Subtopics

Kun u mij vertellen of Sanne vaak de uitleg direct begrijpt?

Wat doet Sanne als ze de uitleg heeft gekregen?

Wanneer Sanne niet aan het werk gaat , hoe pakt u dat aan?

Topic 4 Sfeergevoelig

Introductie

Leerlingen op het MBS zijn zeer sfeergevoelig. Je ziet vaak dat leerlingen het fijn vinden om complimenten te krijgen of ze vinden het fijn om te horen wanneer zij iets goed doen.

Beginvraag:

Hoe reageert Sanne op u wanneer je haar een compliment geeft?

Subtopics

Wat vindt u van complimenteren/belonen op goed gedrag tijdens uw les?

Hoe vindt Sanne het om veel aandacht te krijgen van de leerkracht?

Laat Sanne ander gedrag zien wanneer zij beloont word op gewenst gedrag?

Afsluiten

Bedankt voor het afnemen van deze interview. Hierbij vermeld ik dat dit alleen gebruikt word voor mijn onderzoek en niet uit verleent wordt aan derde.

BIJLAGE III.I INTERVIEW TWEE

Interview na de nameting

Onderzoeksvraag:

Wat is de invloed van een beloningsysteem op de taakgerichtheid van Sanne met de diagnose Syndroom van Down, met als doel haar zelfstandigheid te vergroten, tijdens een drie vakken les in het bewegingsonderwijs?

Centrale hoofdvraag interview:

Wat vindt u van het gedrag van Sanne na het werken met een beloningsysteem

Topiclijst

Topic 1 Gedrag Sanne

Introductie

Zoals u weet is tijdens de gymlessen intensief gewerkt met Sanne. Ik heb tijdens de gymlessen gebruik gemaakt van een beloningsysteem.

Beginvraag:

Heeft het beloningsysteem invloed gehad op het gedrag van Sanne tijdens u lessen?

Subtopics:

Hoe gedroeg Sanne zich tijdens haar lessen voordat ze gymles had gehad?

Hoe gedroeg Sanne zich tijdens haar lessen nadat ze gymles had gehad?

Kunt u mij iets vertellen over wat u merkt aan Sanne in u eigen les na de interventieperiode?

Topic 2 Syndroom van down

Introductie

Dit onderwerp hebben we eerder al besproken, dat er verschillende gedragingen vaak gelinkt worden met het syndroom van down. Deze kinderen hebben vaak een eigen wil en kunnen erg koppig zijn wanneer het hun uitkomt.

Beginvraag:

Zijn er dingen veranderd ten opzichte van Sanne haar gedrag die passen bij het syndroom van down, denk hierbij eigenwijsheid, eigen wil en koppigheid bijvoorbeeld?

Subtopics

Wat doet Sanne als zij iets niet doet wat u vraagt?

Hoe reageert u daarop?

De concentratie boog is erg kort van Sanne, ze is altijd snel afgeleid. Welke veranderingen zijn er bij Sanne na de interventieperiode?

Topic 3 beloningsysteem

Introductie

Zoals u weet heb ik gewerkt met een beloningsysteem. Sanne moest 5 stempels behalen voordat ze die stempels mocht ruilen voor een Frozen tekening

Beginvraag:

Wat voor invloed heeft het beloningsysteem gehad op Sanne?

Subtopics:

Wat doet Sanne als haar iets niet lukt tijdens u les?

Hoe vindt u dat Sanne het doet in de gymles?

Welke verschillen merkt u aan het taakgericht werken van Sanne voor de interventieperiode en na de interventieperiode?

BIJLAGE IV OPERATIONALISATIESHEMA

Triangulatie

In dit onderzoek werk ik met triangulatie in mijn onderzoeksinstrumenten. Dit betekent dat ik vanuit verschillende invalshoeken informatie ga verzamelen. In dit geval is er gekozen voor drie meetinstrumenten. Bij een triangulatie worden uit drie of meer verschillende perspectieven hetzelfde gemeten (Kallenberg et al., 2011). Door het toepassen van triangulatie in mijn onderzoek verhoog ik de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek (Kallenberg et al., 2011). Door de drie verschillende onderzoeksinstrumenten met elkaar te combineren, krijg ik een reëler beeld van hoe een situatie in elkaar steekt (Kallenberg et al., 2011).

De onderzoeksinstrumenten zullen zowel voor, tijdens als na de interventies worden ingezet. Op deze manier kunnen er aan de hand van de eventuele verschillende uitkomsten, een conclusie getrokken worden. Bij mijn eerste meetinstrument maak ik gebruik van een kwantitatief observatieformulier, een tijdssteekproef. Tijdens een tijdssteekproef weet je wat je wil meten. Je gaat doelgericht kijken naar bepaalde gedragingen die je vooraf hebt vastgesteld. Bij een kwantitatieve observatie worden door middel van tellen of meten een numerieke waarde toegewezen (Kallenberg et al., 2011). Wanneer je de tijdssteekproef uitvoert weet je hoe vaak iemand, bepaalde gedragingen wanneer laat zien. Daarom dat dit meetinstrument geschikt is voor mijn onderzoek. Je hebt meteen het ongewenst gedrag duidelijk in beeld, waardoor je gericht kunt kijken naar welk gewenst gedrag je wel wilt zien. Mijn tweede meetinstrument is een semigestructureerd interview. Ik ga voor en na mijn interventie periode de twee leerkrachten van Sanne interviewen. Tijdens een interview is er de mogelijkheid om achter veel informatie, ervaringen en meningen van andere te komen (Kallenberg et al., 2011). Mijn derde meetinstrument is een logboek, om het proces tijdens de interventies bij te houden. In dit logboek wil ik graag omschrijven hoe de interventies gaan en alles daar omheen. Door na je interventie meteen antwoord te geven op de vragen in het logboek kan de onderzoeker op een later tijdstip terugkijken naar de gebeurtenissen van een specifieke tijd, om zo mogelijke resultaten te verklaren (Gratton & Jones, 2007). Ook helpt het logboek om inzicht te krijgen of je de interventies moet aanpassen. Deze drie meetinstrumenten komen voort uit een operationalisatieschema, waarbij begrippen uit de onderzoeksvraag meetbaar worden gemaakt. Zo waarborg je meer de betrouwbaarheid en validiteit van je onderzoek.

Operationalisatie van de begrippen

Onderzoeksvraag:

Wat is de invloed van een beloningsstelsel op de taakgerichtheid van Sanne met de diagnose Syndroom van Down, met als doel haar zelfstandigheid te vergroten, tijdens een drie vakken les in het bewegingsonderwijs?

Begrippen uit onderzoeksvraag:

- Taakgerichtheid van Sanne
- Zelfstandig werken
- Syndroom van Down

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Dimensies	Indicator	Vraag/stelling
Syndroom van Down Het syndroom van Down of downsyndroom (ook aangeduid als trisomie-21) is een aangeboren afwijking die gepaard gaat met een verstandelijke beperking, typerende uitwendige kenmerken, gedragskenmerken en bepaalde medische problemen, die veroorzaakt wordt doordat het erfelijk materiaal van chromosoom 21 in drievoud voorkomt (Cornel, 2003 ; Wenar & Kerig, 2005)	Gedragskenmerken Verbaalgedrag non verbaalgedrag Fysiekgedrag	<i>Non verbaal negatief</i> Doet niet wat haar gevraagd wordt	Zit met de handen over elkaar, voert niet haar opgegeven taak uit
		<i>Non verbaal positief</i> Lacht naar andere	Sanne lacht wanneer zij binnen komt.
		<i>Verbaal negatief</i> Maakt grapjes naar andere	Sanne trekt gekken bekken naar andere leerlingen. Sanne lacht om een grap van andere klasgenoten
		<i>Fysiek positief</i> Maakt lichamelijk contact met de leerkracht	Sanne geeft de leerkracht een knuffel of high-five.
	Verstandelijke beperking - Achterstand in de ontwikkeling	Cognitieve ontwikkeling	Sanne start met het uitvoeren van haar taak, zonder vragen te stellen over de opdracht.
		Motorische ontwikkeling	Sanne voert haar opgegeven taak uit.
		Sociale ontwikkeling	Sanne maakt gebaren naar andere kinderen Sanne praat met andere kinderen

--	--	--	--

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Dimensies	Indicator	Vraag/stelling
Zelfstandigheid Zelfstandigheid is het in staat zijn om onafhankelijk te zijn van een ander (Cöp, 2014).	- Onafhankelijk	Alleen, zonder de ander	Sanne voert haar taak uit met docent sturing van dichtbij. Sanne voert haar taak uit met de docent sturing vanuit een afstand van 5á7 meter. Sanne voert haar taak uit met docentsturing van verder weg van 9á10 meter.
Taakgerichtheid De leerling is gericht op zijn of haar opgegeven taak en voert deze taak rustig en geconcentreerd uit (Braake & Meerwaldt, 2002 ; Cöp, 2014).	- Gericht op zijn of haar opgegeven taak	<i>Actief</i> Gaait aan het werk na de uitleg	Na de uitleg loopt Sanne naar haar vak toe
		<i>Actief</i> Voert haar taak uit	Tijdens de oefening voert Sanne haar taak uit zonder te stoppen.
	- Rustig en geconcentreerd	<i>Passief</i> Voert haar taak uit zonder afgeleid te zijn	Tijdens het uitvoeren van haar taak kijkt Sanne afwezig rond of staart voor zich uit
		<i>Niet passief</i> Voert haar taak niet uit, Sanne is afgeleid	Tijdens het uitvoeren van haar taak stoort ze andere leerlingen door gekken bekken te trekken Tijdens het uitvoeren van haar taak stopt Sanne met de opdracht en gaat rondlopen in de gymzaal

BIJLAGE V METHODE

Beloningsysteem

De methode gaat uit van de visie dat het gedrag bepaald word door wat erop volgt, de consequenties. Belonen om een specifiek doel te bereiken. Door beloningen te geven word gewenst gedrag versterkt. Woltjers & Janssens (2014) spreken over versterkers die gebruikt kunnen worden bij het toepassen van een beloningsysteem. Er worden vier soorten versterkers omschreven, zoals sociale versterkers, ruilversterkers, activiteitenversterkers en materiele versterkers (Woltjers & Janssens, 2014). Dit kunnen dingen zijn van stickers, chips, inkleuren van een bereikt doel, waardebonnen, die je dan uiteindelijk verzameld en een grotere beloning oplevert. Door deze manier van werken krijgt Sanne meer regie over haar eigen handelen. Sanne weet immers zelf bepaalde controle uit te oefenen en over de uitkomsten die daarvan komen. Het moet dus duidelijk zijn voor Sanne wanneer ze iets kan verdienen en wanneer niet.

Door een beloningsysteem als methode te gaan gebruiken bij Sanne gaat gewenst gedrag toenemen en ongewenst gedrag afnemen (Valenkamp, Neve, Sondeijker, Flos & Verheij, 2014). Het gewenste gedrag kan door verschillende versterkers te combineren bekrachtigd worden (Merlevede, Meerschaert, Bosman, Mey & Braet, 2004 ; Woltjers & Janssens, 2014). De beloning word past toegepast na het zien van het gewenst gedrag van Sanne. Het gewenst gedrag is een bepaald doelgedrag wat Sanne moet laten zien. Dat doelgedrag moet voor Sanne duidelijk zijn en dit wordt voor het interventieprogramma vastgesteld. Er valt over het wel of niet verkrijgen van de beloningen niet te onderhandelen, omdat Sanne weet wat haar doelgedrag dient te zijn, dat maakt de Sanne ook meer zelfstandig of minder afhankelijk van de leerkrachten (Woltjers & Janssens, 2014). Het vergt van de begeleider inspanning en doorzettingsvermogen om dit systeem op de goede manier te kunnen doen. Het is van belang dat Sanne naar ieder gewenst gedrag, dus wanneer Sanne het doelgedrag laat zien, een beloning krijgt (Valenkamp et al., 2014; Merlevede et al., 2004; Devolder, 2011). Zo krijgt Sanne meteen de link wanneer ik dit laat zien, krijg ik een beloning. Doordat Sanne het doorkrijgt dat ze beloont word voor het laten zien van het doelgedrag zal Sanne dit sneller en vaker laten zien, en gaat ongewenst gedrag afnemen.

Een beloning moeten concreet, duidelijk, tastbaar, visueel, optelbaar, maar ook aantrekkelijk, prettig of leuk zijn voor Sanne. Het beoogde 'doelgedrag' moet zo concreet en exact mogelijk vastgesteld worden en wat van Sanne verwacht wordt om een beloning te bemachtigen (Woltjers & Janssens, 2014). Doelgedrag valt te omschrijven als het gewenste gedrag wat je graag wilt zien (Woltjers & Janssens, 2014). De grotere beloning die in het vooruitzicht gesteld wordt, moet Sanne dermate aanspreken dat ze bereid is om er inspanning voor te leveren. Er wordt vaak gewerkt met een scoreblad. Deze moet binnen handbereik zijn zodat het Sanne kan volgen hoe het gaat. Sanne kan zien hoe vaak ze het doelgedrag heeft laten zien en hoe vaak Sanne nog gewenst gedrag moet laten zien. Zo kan Sanne zien wat ze nog moet behalen voor de grotere beloning (Woltjers & Janssens, 2014).

Stappenplan voor Sanne

Als je bepaald gedrag wilt aanleren of wilt doen toenemen, zul je systematisch te werk moeten gaan. Voor deze aanpak ga ik gebruik maken van een programma dat bestaat uit vijf stappen (Woltjers & Janssens, 2014; Londen, 1997)

Stap 1: Overzicht maken van een gebeurtenis

Stap 2: Specificeren/ concreet omschrijven bepaald gedrag

Stap 3: Tellen en meten

Stap 4: Vaststellen versterkers

Stap 5: Kijken of het beter gaat

Stap 1

In de eerste stap ga je kijken naar factoren die invloed hebben op het gedrag. Tijdens de gymles ga je kijken hoe Sanne het doet. Welke zaken vallen op? Hoe doet Sanne het tijdens een gymles? Kijk naar situatie, gedrag en gevolgen. Zo krijg je inzicht wat er gebeurt in de gymlessen en met Sanne.

Stap 2

In stap één is er een algemene omschrijving gemaakt. Hierdoor heb je een indicatie welk ongewenst gedrag Sanne vertoont tijdens de gymles. Je gaat in stap twee een beschrijving geven van het gewenst gedrag wat je graag wilt zien. Dit noemen Woltjers & Janssens (2014) het doelgedrag. Dit moet je duidelijk omschrijven zodat er geen misverstanden kunnen ontstaan. Zo kan de schrijver (of iemand anders) het zo overnemen.

Het doelgedrag

Sanne voert haar opgegeven taak drie (vier/ vijf) minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.

Tijdens de interventieperiode zal Sanne haar doelgedrag langer moeten kunnen uitvoeren om uiteindelijk een beloning te krijgen. Na drie interventies moet Sanne vier minuten haar doelgedrag laten zien, bij interventie zeven en acht moet Sanne haar doelgedrag vijf minuten laten zien.

Stap 3

Stap drie is het uitvoeren van de observatie, je nulmeting. Hoe ga je iets observeren en welke observatiemethode ga je gebruiken. In dit onderzoek wordt er gewerkt met een tijdstekproef dat gericht is op taakgericht werken van Sanne. Bij deze methode is snel te zien hoe vaak, welk gedrag, wanneer terugkomt.

Stap 4

Deze stap is cruciaal om te gaan werken met een beloningsysteem. Om gewenst gedrag te bevorderen moet er consequent, op een vastgestelde manier beloningen gegeven worden op het doelgedrag wat Sanne laat zien. Er kan gewerkt worden met één van de volgende versterkers;

1. Sociale versterkers
2. Ruilversterkers
3. Activiteitenversterkers
4. Materiele versterkers

Ik ga werken met combinaties van verschillende versterkers, ik kies hiervoor omdat de kans dan groter is dat Sanne haar doelgedrag gaat laten zien en zo het doel sneller te bereiken is.

1. Sociale versterker

In de les word Sanne gecompimenteerd, tijdens het uitvoeren van haar taak. Dit door middel van compliment van de leerkracht. → Sociale versterker

Complimenten geef je tijdens het uitvoeren van haar taak. Wanneer Sanne haar doelgedrag laat zien, geef je een compliment. D.M.V.

- Schouder klopje (dichtbij complimenteren)
- Naam roepen, duim omhoog geven (Kleine afstand complimenteren)
- Vanuit afstand (Verder weg complimenteren)

Hiermee word bedoeld dat er onderscheid gemaakt word op de manier hoe jij als leerkracht gaat complimenteren. De eerste drie werken zal er intensief gecompimenteerd moeten worden, het moet consequent toegepast worden. Dit betekent dat je van dichtbij gaat complimenteren. De complimenten die je gaat geven word tijdens de interventie periode afgebouwd. Dit door de afstand die er genomen wordt ten opzichte van Sanne.

2. Ruilversterker/ materiele versterker

Wanneer Sanne tijdens de les het doelgedrag laat zien krijgt Sanne hiervoor een stempel. Een stempel die Sanne kan plaatsen op een stempelkaart. Als Sanne vijf stempels heeft verdiend, mag Sanne die vervolgens omruilen voor iets leuks. Met Sanne en haar groepsleerkrachten is er afgesproken dat ze een Frozen tekening krijgt. → Ruilversterkers.

Sanne verdiend een stempel als ze het doelgedrag laat zien.

Doelgedrag: Sanne voert haar opgegeven taak* 3 (4/ 5) minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden stopt met haar taak.

* De taak van Sanne zal in de drie vakken les in iedere vak anders zijn. In ieder vak is een andere oefening die Sanne moet uitvoeren. Dit is dus ook steeds een andere taak. De uitleg over de oefeningen word klassikaal gegeven. Voor Sanne wordt haar doelgedrag(taak) nogmaals gegeven, dit word in ieder vak één op één met Sanne besproken.

Sanne kan dus naar elke drie minuten een stempel verdienen, die stempel mag Sanne zelf op haar stempelblad zetten. Die drie minuten wordt bijgehouden met een time-timer. Bij interventie vier, vijf en zes kan Sanne elke vier minuten een stempel verdienen. Interventie zeven en acht kan Sanne elke 5 minuten een stempel verdienen. Wanneer Sanne haar stempelblad vol is mag Sanne een Frozen tekening uitzoeken. Sanne haar stempelblad is vol wanneer Sanne vijf stempels heeft verdiend. De Frozen tekening wordt aan het einde van de dag gegeven, zodat Sanne de tekening mee naar huis mag nemen.

Stap 5

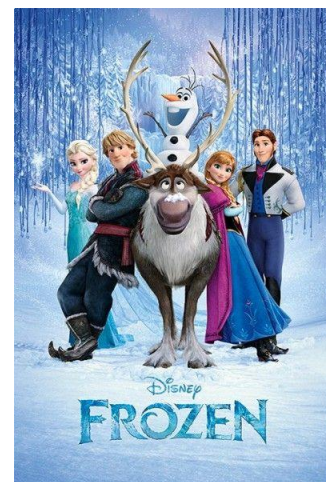
Hier wordt er gekeken of het ongewenst gedrag is afgenomen en het gewenst gedrag is toegenomen. Je voert nogmaals een observatie uit. Je nameting, dit word gedaan met dezelfde tijdssteekproef als bij je nulmeting.

Stempelkaart

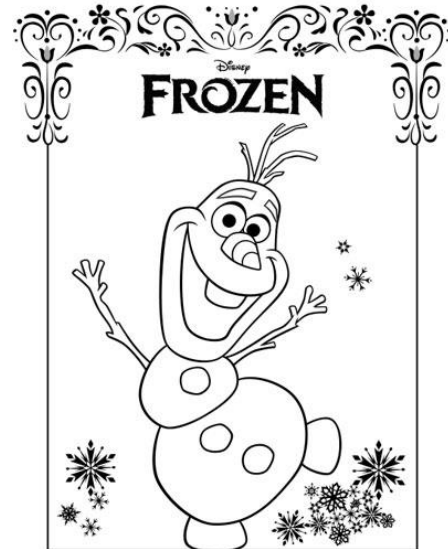

--	--	--	--	--

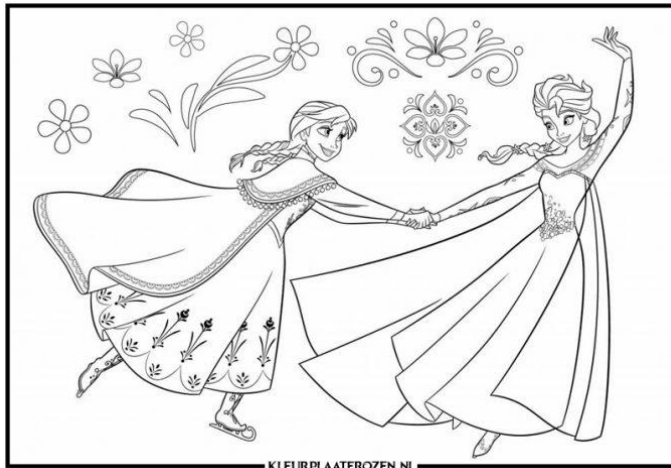
Van: Sanne

Tekeningen Frozen in het klein. (als er een keuze is gemaakt krijgt ze die vergroot)

© 2014 Disney

Verantwoording

Ik heb voor een beloningsysteem gekozen, omdat ik ervan uit ga dat dit het meeste effect geeft met kinderen met het syndroom van down. Deze koppeling maak ik door de informatie die ik gevonden heb voor mijn literatuuronderzoek over het syndroom van down. Zo geeft Wit-gosker (2006) aan dat kinderen met syndroom van down sfeergevoelig zijn. Sfeergevoeligheid is niet tastbaar en meetbaar. In mijn gymlessen voert Sanne sneller iets uit wanneer ik haar op een vriendelijke manier aanspreek. Sanne voert haar taak ook uit wanneer ik haar hierop aanspreek en aandacht blijf geven. Werken met een beloningsysteem door middel van complimenten, maak ik de sfeer gemoedelijker en fijner voor Sanne. Tijdens de gymlessen die ik geef aan Sanne heb ik gezien dat Sanne opkijkt, lacht en straalt wanneer Sanne een compliment ontvangt.

Door te werken met een beloningsysteem werk ik optimaal aan de taakgerichtheid van Sanne. In mijn literatuurstuk spreek ik over Braake & Meerwaldt (2000) en Timmerman (2000) die onderscheid maken tussen twee factoren die invloed hebben op de taakgerichtheid. Hierbij spreek Timmerman (2000) over verdeling van vier factoren; kenmerken van de leerkracht, taakkenmerken, sociaal-emotionele en sociale-materiele factoren. Timmerman(2000) stelt dat een leerkracht invloed heeft op het werkgedrag van leerlingen, onder andere door zijn/haar benadering en taalgebruik. Wanneer de benadering positief is, zal de leerling eerder gemotiveerd zijn om de taak uit te voeren. Zo komt de beloningsysteem dus tot zijn recht, omdat ik als leerkracht Sanne complimenten ga geven op het gewenste gedrag wat Sanne laat zien. Door de positieve benadering gaat Sanne volgens de theorie Timmerman (2000) haar taak beter uitvoeren. Sanne laat dan haar doelgedrag zien en krijgt hierdoor een grotere beloning.

Zo omschrijf ik in mijn literatuurstuk dat kinderen met het syndroom van down visueel sterker zijn dan auditief (wit-gosker, 2006). De keuze om te werken met een stempelkaart was snel duidelijk. Sanne mag zelfstandig haar stempel zetten wanneer Sanne haar doelgedrag laat zien. Zo wordt Sanne meer bewust van haar gedrag, ze mag namelijk zelf de stempel zetten op het stempelblad. Dit maakt het voor Sanne erg visueel. Ze kan zien hoeveel stempels ze al heeft, maar ook hoeveel ze er nog moet halen voor een tekening van Frozen. Doordat het visueel duidelijk is voor Sanne, is ze meer gemotiveerd om sneller de laatste stempels te gaan halen.

BIJLAGE V.I UITWERKING INTERVENTIES

Planning uitvoeren observaties en interventies

Voormeting:

- Uitvoeren op maandag 29 januari 2018.
- Les wordt verzorgd door onderzoeker (mijzelf).
- Observatieformulier word afgenomen door vakleerkracht
- Tijdssteekproef word afgenomen door klassen assistent

Benodigdheden:

- observatieformulier (gebruikswijze staat op het formulier beschreven en zal voorafgaand doorgelezen moeten worden) en pen
- Tijdssteekproef formulier, stopwatch, pen

Interventie:

- Uitvoeren op de volgende data:

Wat	Wanneer	Extra informatie
0 meting uitvoering	Maandag 29 januari 2018	Observatieformulier & tijdssteekproefformulier
Interventie 1	Maandag 05-02-18	Uitwerking lvf
-	Maandag 12 maart	Voorjaarsvakantie
Interventie 2	Maandag 19-02-18	Uitwerking lvf
Tussenmeting Interventie 3	Maandag 26-02-18	Observatieformulier & tijdssteekproefformulier Uitwerking lvf
Interventie 4	Maandag 05-03-18	Uitwerking lvf
Interventie 5	Maandag 12-03-18	Uitwerking lvf
Interventie 6	Maandag 19-03-18	Uitwerking lvf
Interventie 7	Maandag 26-03-18	Uitwerking lvf
Interventie 8	Maandag 02-04-18	Uitwerking lvf
Nameting uitvoeren	Maandag 02-04-18	Observatieformulier & tijdssteekproefformulier

- Les wordt verzorgd door onderzoeker (mijzelf).

Benodigdheden:

- lesvoorbereidingsformulier. (voor iedere les moet een lesvoorbereiding aanwezig zijn waar de interventiemethode van 'beloningsysteem' in is verwerkt.)

Nameting:

- Uitvoeren op maandag 2 april 2018.
- Les wordt verzorgd door docent (mijzelf).
- Observatieformulier word afgenomen door vakleerkracht
- Tijdssteekproef word afgenomen door klassen assistent

Benodigdheden:

- observatieformulier (gebruikswijze staat op het formulier beschreven en zal voorafgaand doorgelezen moeten worden) en pen
- Tijdssteekproef formulier, stopwatch, pen

Interventies

0 meting	Tijdsteekproef afnemen door groepsleerkracht
1 ^e interventie	Starten voor de les met de uitleg aan Sanne over haar stempelkaart, hoe ze stempels kan verdienen. Tijdens de les gaat de onderzoeker werken met het beloningsysteem. De onderzoeker gaat complimenteren van dichtbij. Dit betekent bij ieder gewenst gedrag wat Sanne laat zien moet de onderzoeker haar complimenteren. De complimenten worden gegeven van dichtbij. De onderzoeker zorgt ervoor dat hij of zij dicht bij Sanne staat en te benoemen wat haar gewenst gedrag is. Sanne heeft een lichtverstandelijke beperking en begrijpt veel wanneer er benoemd wordt wat Sanne goed doet. Geef haar een schouderklopje of high-five, de onderzoeker is zeker 1,5 meter bij Sanne in de buurt. Om de 3 minuten laat de onderzoeker Sanne een stempel zetten op haar stempelkaart, mits Sanne haar doelgedrag heeft laten zien. Doelgedrag wat de onderzoeker moet hebben gezien is: <i>Sanne voert haar opgegeven taak drie minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.</i>
2 ^e interventie	Tijdens de les zet de onderzoeker het complimenteren van dichtbij voort. Zorg ervoor dat de onderzoeker dit blijft doen. Bij gewenst gedrag gaat de onderzoeker Sanne aandacht geven. Laat merken dat Sanne het goed doet door een schouderklopje/compliment. Om de 3 minuten laat de onderzoeker Sanne een stempel zetten op haar stempelkaart, mits Sanne haar doelgedrag heeft laten zien. Doelgedrag wat de onderzoeker moet hebben gezien is: <i>Sanne voert haar opgegeven taak drie minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.</i> .
3 ^e interventie	Tijdens de les zet de onderzoeker het complimenteren van dichtbij voort, dit zal de laatste keer zijn dat de onderzoeker dit van dichtbij gaat doen. Blijf consequent te werk gaan, door intensief te complimenteren op <i>gewenst gedrag</i>. Dit gebeurt nog steeds van dichtbij (ongeveer 1,5 meter). Geef genoeg contact met Sanne zodat Sanne weet dat jij als onderzoeker er bent. Om de 3 minuten laat de onderzoeker Sanne een stempel zetten op haar stempelkaart, mits Sanne haar doelgedrag heeft laten zien. Doelgedrag wat de onderzoeker moet hebben gezien is: <i>Sanne voert haar opgegeven taak drie minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.</i> .

Tussenmeting 4^e interventie	Afnemen tijdsteekproef door de groepsleerkracht. Nu gaat de onderzoeker verder met de volgende stap. Het afbouwen van complimenteren. De onderzoeker gaat niet meer van dichtbij complimenteren. Dat betekent dat de onderzoeker niet altijd Sanne ziet. Wanneer de onderzoeker ziet dat Sanne gewenst gedrag laat zien, gaat de onderzoeker van een afstand haar complimenteren. Dit doet de onderzoeker door contact te zoeken met Sanne (roepen) en dan laat de onderzoeker twee duimen zien en zegt goed gedaan of iets wat daarop lijkt. Zorg ervoor als onderzoeker dat Sanne dit wel ontvangt. De afstand kun je ongeveer zien van 5a7 meter. Dit mag natuurlijk iets afwijken. Nu gaat de onderzoeker kijken of Sanne haar taak langer kan uitvoeren dan drie minuten. De onderzoeker kijkt of Sanne haar taak vier minuten kan uitvoeren. Om de 4 minuten laat de onderzoeker Sanne een stempel zetten op haar stempelkaart, mits Sanne haar doelgedrag heeft laten zien. Doelgedrag wat de onderzoeker moet hebben gezien is: <i>Sanne voert haar opgegeven taak vier minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.</i>
5^e interventie	Tijdens de les gaat de onderzoeker door met het uitvoeren van fase twee, complimenteren vanuit grotere afstand. Wanneer de onderzoeker ziet dat Sanne gewenst gedrag laat zien, gaat de onderzoeker van een afstand Sanne complimenteren. Dit doet de onderzoeker door contact te zoeken met Sanne(roepen) en dan laat de onderzoeker twee duimen zien en zegt goed gedaan of iets wat daarop lijkt. Zorg als onderzoeker ervoor dat Sanne dit wel ontvangt. De afstand kun je ongeveer zien van 5a7 meter. Dit mag natuurlijk afwijken. Nu werkt de onderzoeker weer verder met het langer uitvoeren van de taak. Om de 4 minuten laat de onderzoeker Sanne een stempel zetten op haar stempelkaart, mits Sanne haar doelgedrag heeft laten zien. Doelgedrag wat de onderzoeker moet hebben gezien is: <i>Sanne voert haar opgegeven taak vier minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.</i>
6^e interventie	Tijdens de les zet de onderzoeker het complimenteren vanuit afstand voort, dit zal de laatste keer zijn dat de onderzoeker vanuit grotere afstand gaat doen. Blijf consequent te werk gaan, door intensief te complimenteren op <i>gewenst gedrag</i>. Dit gebeurt nog steeds van iets verder weg (ongeveer 5a7 meter). Geef genoeg contact met Sanne zodat Sanne weet dat jij als onderzoeker haar ziet. Om de 4 minuten laat de onderzoeker Sanne een stempel zetten op haar stempelkaart, mits Sanne haar doelgedrag heeft laten zien. <i>Sanne voert haar opgegeven taak vier minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.</i>

7 ^e interventie	Nu gaan we tijdens de les verder met fase drie. Fase drie in het beloningssysteem is van ver weg complimenteren. De onderzoeker staat bijvoorbeeld aan de andere kant van de zaal of in een ander vak, dit is ongeveer 9a10 meter. Toch let de onderzoeker op Sanne. Wanneer de onderzoeker ziet dat Sanne gewenst gedrag laat zien gaat de onderzoeker haar complimenteren. Dit doet de onderzoeker door te roepen, dit zal Sanne moeten horen. De onderzoeker kan van alles roepen om duidelijk te maken aan Sanne dat ze iets goed doet. ("Goed zo, ga zo door, dat ziet er goed uit"). Uiteindelijk zullen de complimenten minder zijn dan toen de onderzoeker van dichtbij aan het complimenteren was. De onderzoeker ziet immers van een afstand niet alles. Dit is juist de bedoeling. Het verder uitbouwen van de tijd dat Sanne haar taak kan uitvoeren gaat hier weer verder. Sanne zal haar taak 5 minuten moeten kunnen uitvoeren. Om de 5 minuten laat de onderzoeker Sanne een stempel zetten op haar stempelkaart, mits Sanne haar doelgedrag heeft laten zien. Doelgedrag wat de onderzoeker moet hebben gezien is: <i>Sanne voert haar opgegeven taak vijf minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.</i>
8 ^e interventie	Nu de laatste interventie van allemaal. De onderzoeker gaat verder met het werken van complimenteren vanuit een grotere afstand. Dit is dus dat de onderzoeker in een ander vak staat of aan de andere kant van de zaal. Dit doet de onderzoeker door te roepen naar Sanne. Zorg ervoor dat Sanne dit hoort, ze weet dan dat als onderzoeker haar ziet. Om de 5 minuten laat de onderzoeker Sanne een stempel zetten op haar stempelkaart, mits Sanne haar doelgedrag heeft laten zien. Doelgedrag wat de onderzoeker moet hebben gezien is: <i>Sanne voert haar opgegeven taak vijf minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar opgegeven taak.</i>
Eindmeting	Afnemen tijdsteekproef door groepsleerkracht. Na 8 weken is Sanne haar interventie periode afgelopen. Hierbij kan er verder gewerkt worden met belonen, eventueel weer afbouwen met tijd langer te maken dat Sanne haar taak moet uitvoeren. Leerkracht kan aanbevelingen bekijken, zodat de leerkracht weet hoe hij/zij verder moet met het beloningssysteem.

BIJLAGE VI LOGBOEK

Een logboek om het proces tijdens de interventies bij te houden. In dit logboek wil ik graag omschrijven hoe de interventies gaan en alles daar omheen. Denk hierbij aan; is iedereen aanwezig, heeft Sanne goed geslapen, hebben er niet voorziene gebeurtenissen plaatsgevonden en etc. Zo waarborg ik de betrouwbaarheid en validiteit van mijn onderzoek, doordat jij het proces nauwkeurig bijhoudt kun je daar altijd op terug verwijzen (Donk & Lanen, 2016).

Logboek

Datum:	
Vragen	Beschrijving
Was Sanne aanwezig?	Ja / Nee Toelichting:
Was de gehele klas aanwezig? Zo nee, wie waren er niet	Ja / Nee Toelichting:
Zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom	Ja / Nee Toelichting:
Zijn er tijdens de gymles conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom	Ja / Nee Toelichting:
Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe	Ja / Nee Toelichting:
Ging het bij alle drie de vakken (drie verschillende activiteiten) even goed? Zo nee, welk vak ging minder goed dan verwacht	Ja / Nee Toelichting:
Zou je de volgende interventie anders aanpakken? Zo ja, hoe en waarom	Ja / Nee Toelichting:

BIJLAGE VII UITWERKING TIJDSTEEKPROEF

VOORMETING Tijdsteeekproef formulier									
Observators: Janneke Naam leerling: Sanne Groep: OZ 6 Datum observatie:		Categorie	Aantal		Minuten		Procenten		
		Ta	25		8,3		27,8 %		
		Ss	18		6		20 %		
		Sto	15		5		16,7%		
		Lo	7		2,3		7,8%		
		An	8		2,7		8,9%		
		Zi	17		5,7		18,9%		
		Totaal	90		30		100		
Min	Na 20 sec.		Na 40 sec.		Na 60 sec.		Opmerkingen		
1	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
2	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
3	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
4	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
5	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
6	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
7	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
8	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
9	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Geeft een knuffel aan de juf		
10	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
11	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
12	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
13	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
14	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
15	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
16	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
17	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
18	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Speelt met de hoepel		
19	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
20	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
21	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
22	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi	Gekken bekken aan het trekken		
23	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
24	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
25	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
26	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
27	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			
28	Ta	Ss	Sto	Lo	An	Zi			

29	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
30	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	

TUSSENMETING Tijdssteekproef formulier																	
Observators: Janneke Naam leerling: Sanne Groep: OZ 6 Datum observatie:					Categorie					Aantal					Minuten		Procenten
					Ta					36					12		40%
					Ss					11					3,7		12,2%
					Sto					6					2		6,7%
					Lo					7					2,3		7,8%
					An					5					1,7		5,6%
					Zi					23					7,7		25,6%
					Totaal					90					30		100%
Min	Na 20 sec.				Na 40 sec.					Na 60 sec.					Opmerkingen		
1	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
2	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
3	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
4	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
5	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
6	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
7	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
8	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
9	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
10	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
11	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
12	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
13	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
14	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
15	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi					Klets met de jufvrouw		
16	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
17	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
18	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
19	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
20	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi					Zwaait naar juf		
21	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
22	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
23	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
24	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
25	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
26	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
27	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							
28	Ta Ss Sto Lo An Zi				Ta Ss Sto Lo An Zi					Ta Ss Sto Lo An Zi							

29	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
30	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	

NA METING

Tijdssteekproef formulier

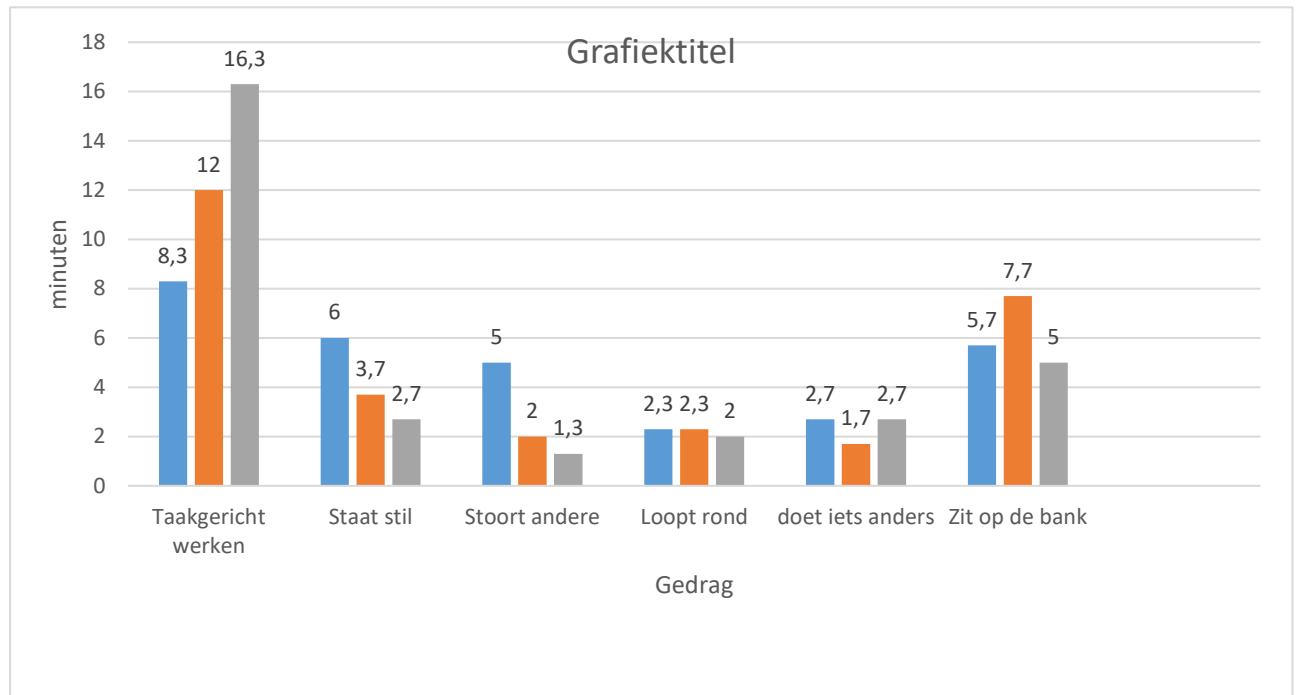
Observators: Janneke Naam leerling: Sanne Groep: OZ 6 Datum observatie:	Categorie	Aantal	Minuten	Procenten
	Ta	49	16,3	54,4%
	Ss	8	2,7	8,9%
	Sto	4	1,3	4,4%
	Lo	6	2	6,7%
	An	8	2,7	8,9%
	Zi	15	5	16,7%
	Totaal	90	30	100%

Min	Na 20 sec.	Na 40 sec.	Na 60 sec.	Opmerkingen
1	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
2	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
3	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
4	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
5	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
6	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
7	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Toilet
8	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Toilet
9	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
10	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
11	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
12	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
13	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
14	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
15	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
16	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
17	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
18	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
19	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
20	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
21	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
22	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
23	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
24	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Zwaait naar stagiaire
25	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
26	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
27	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	

28	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
29	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	
30	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	Ta Ss Sto Lo An Zi	

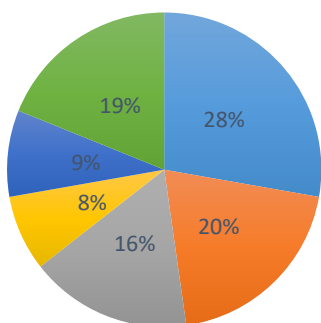
BIJLAGE VIII RESULTATEN TIJDSTEEKPROEF

Minuten

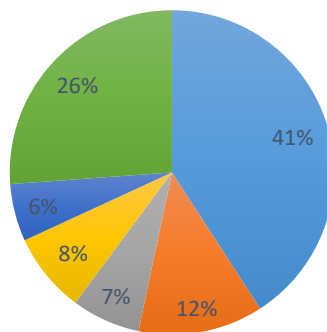
Procenten

Voor meting

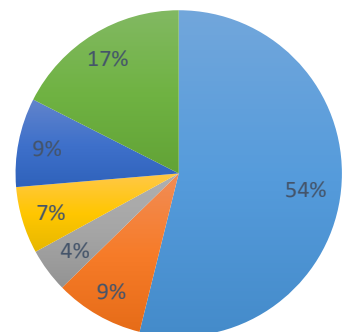
■ Taakgericht werken ■ Staat stil
■ Stoort andere ■ Loopt rond
■ Doet iets anders ■ Zit op de bank

Tussen meting

■ Taakgericht werken ■ Staat stil
■ Stoort andere ■ Loopt rond
■ Doet iets anders ■ Zit op de bank

Na meting

■ Taakgericht werken ■ Staat stil
■ Stoort andere ■ Loopt rond
■ Doet iets anders ■ Zit op de bank

BIJLAGE IX UITWERKING INTERVIEW

Interviewer: Hoi, Fijn dat u er bent en tijd voor mij wilt vrij maken om dit interview af te nemen. Dit interview gaat over Sanne en haar gedrag tijdens u lessen en mij lessen. Zoals u weet ben ik een onderzoek gestart over hoe een beloningssysteem gaat werken op het taakgericht werken van Sanne waardoor ze zelfstandiger gaat werken. Zo gaan er verschillende onderwerpen naar voren komen over hoe u dingen ervaart als u met Sanne werkt, welke dingen er bij Sanne opvalt qua gedrag. Graag wil hier meer te weten over komen.

Als ik bijvoorbeeld terug kijk naar mijn eerste observatie dag hierop school, viel Sanne mij al heel snel op tijdens de gymles. Topic 1 gaat over het gedrag van Sanne. Graag wil ik meer weten hoe u het gedrag in het algemeen ervaart van Sanne.

Vraag 1: Wat voor soort gedrag laat Sanne zien in uw les?

Janneke: Ik maak graag tijd om jouw onderzoek tot succes te laten worden. Ik ga natuurlijk zo goed mogelijk proberen te antwoorden. Ik zie veel verschillende gedragingen bij Sanne in mijn lessen. Sanne is snel afwezig wanneer zij niet de goede aandacht krijgt. Ze kijkt veel rond en speelt veel met andere dingen. Als Sanne haar taak niet duidelijk is, doet ze eigenlijk niks.

Interviewer: Zoals je al zegt, wanneer zij niet de goede aandacht krijgt, vertoont ze eigenlijk wat u net vertelde. Stel u geeft haar wel de juiste aandacht?

Janneke: Ja, het is in mijn klas erg lastig om iedereen de juiste aandacht te geven ik probeer dat toch te verdelen. Maar de Sanne heeft veel baat bij één op één begeleiden. Je gaat naast haar zitten en helpt haar bij het werken aan haar taak. Ze vindt het vaak moeilijk om zichzelf aan de gang te houden daar als leerkracht helpt je dan bij. Dan werkt ze altijd mee, dan lacht ze veel en wilt veel knuffelen ze blijft wel snel afgeleid.

Interviewer: Oké, dus er zit daadwerkelijk verschil wanneer u haar aandacht geeft of niet. Kunt u vertellen of het gedrag van Sanne hetzelfde is als dat van haar klasgenoten?

Janneke: Oeeh dat vind ik een lastige, iedereen heeft zijn of haar diagnose en daar zitten bepaalde kenmerken aan vast. Iedereen uit zich op een andere manier. Als ik het gemiddelde neem van mijn klas merk ik wel dat Sanne heeft meer aansturing nodig tijdens het zelfstandig werken. Je moet haar vaak aanspreken, om haar aan de slag te blijven houden. Je kunt ook niet als leerkracht telkens naast Sanne gaan zitten. Dus dan moet je Sanne vaker aanspreken, bijvoorbeeld in een halfuur 4 keer.

Interviewer: Ziet u ook verschillen in u eigen les en in de gymles?

Janneke: Ja, de gymles is natuurlijk veel vrije en nog lastiger om je concentratie te houden. Ook bij Sanne is dit het geval. Ze voelt zich veel vrije om andere dingen te doen dan dat haar gevraagd wordt. Ze is vrijer in de ruimte en laat haar echte down kenmerken naar voren komen.

Interviewer: Kunt u mij vertellen wat u bedoelt met echte down kenmerken

Janneke: Eigen wil, standvastig, humoristische, aandacht willen noem maar op.

Interviewer: Oké dankjewel, grappig dat dit nu naar voren komt dit heeft heel veel te maken met mijn volgende topic waar ik meer op in wil gaan op het syndroom van down. Vooral het gedeelte eigenwijsheid dat bij Sanne vaak opvalt. De volgende vraag wil ik graag meer over weten. Hoe reageert u op Sanne wanneer zij iets niet doet wat u vraagt?

Janneke: Tja, dat gebeurt heel vaak. De ene keer reageer ik er anders op als de andere keer. Wat vaak helpt is om het even te negeren en iets later een minuutje ofzo haar nogmaals aan te spreken en opnieuw te vragen. Ik probeer er altijd een grapje van te maken vaak krijg ik haar dan wel weer zo ver.

Interviewer: Oké oké, misschien is dit ook wel het antwoord op mijn volgende vraag. Stel Sanne blijft in u les toch koppig, wat doet u hiermee?

Janneke: mmm, stel ze blijft daarin hangen en ik heb daar ook echt last van. Dan zet ik haar in de tussen ruimte om hierover na te denken. Of inderdaad een manier vinden hoe je daaruit krijgt. Ene keer met een grapje, andere keer met een compliment andere keer negeren.

Interviewer: Ja precies, je moet een beetje aanvoelen hoe Sanne zich voelt en wat de beste manier is.

Wat ik ook vaak terug zie komen bij Sanne wat een beetje bij haar past, is het gekken bekken trekken. Trekt Sanne vaak gekkenbekken naar andere tijdens uw les? Wat doet u hieraan?

Janneke: Het komt wel eens voor. Ik probeer dit zoveel mogelijk meteen af te kappen. Andere leerlingen vinden dit ook niet altijd fijn.

Interviewer: Ik denk dat ik voldoende informatie heb, hoe je het beste met haar gedrag kunt omgaan en ik merk ook wel dat het vaak voor komt in u les. Zo ben ik benieuwd hoe jij de leerlingen aan de slag zet. Welke instructie zal Sanne het snelst aan de slag laten gaan. Kunt u mij vertellen of Sanne vaak de uitleg direct begrijpt?

Janneke: Nou, ik denk dat Sanne vaak mijn uitleg wel begrijpt maar hier gewoon niks mee doet.

Zeker weten weet ik het nooit. Ik weet wel dat kinderen met een lagere IQ het wel begrijpen. Denk dat bij Sanne echt aan haar houding licht.

Interviewer: Wat doet Sanne precies als ze haar uitleg heeft gekregen?

Janneke: Soms gaat ze wel aan de slag, vaak kijkt ze rond en doet niks. Kijkt naar andere leerlingen, giechelt/zwaait naar andere.

Interviewer: Dus wanneer ze aan de slag gaat zal je haar met rustlaten om te kijken hoe ver ze komt, wanneer zij niet aan de slag gaat? hoe pakt u dat aan?

Janneke: Ja klopt, wanneer ze zelfstandig aan het werk gaat dan laat ik haar zelf werken. Loop af en toe wel voorbij om aan te geven dat ze het heel goed doet. Wanneer ze dit niet doet ga ik haar helpen. Verduidelijken wat ze moet doen. Of de assistent doet dit. Haar tips mee geven waar door ze wel zelf iets gaat doen.

Interviewer: Oké dus er is een assistent tijdens de lessen aanwezig.

Janneke: Ja die helpt en ondersteunt mij in het helpen van de leerlingen, soms geven zij deel les en dan ik weer een deel.

Interviewer: Zie je verschillen wanneer jij of assistent Sanne helpt?

Janneke: Nee niet specifieke verschillen. Sanne houdt van aandacht en van wie maakt dan niet uit

Interviewer: Oké fijn om te weten. Zo is Sanne sfeergevoelig en nog wel meer kinderen op onze school. Sanne houdt van gezelligheid en als dan is ze bereid iets voor je te doen. Zoals ik al meerdere keren heb gehoord dit interview is dat Sanne van aandacht houdt.

Wat vindt u van complimenten/ belonen op goed gedrag van leerlingen?

Janneke: Ja zeer waardevol bij ons op school. Veel kinderen hebben weinig zelfvertrouwen en daarom dat ze vaak ook niet iets zelfstandig durven te doen. Bang om fouten te maken. Leerlingen vrolijke op, knappe op wanneer zij complimenten ontvangen. Ze durven dan ook meer te doen wanneer ze weten dat de leerkracht het ook echt goed vindt wat je dan doet. Belonen geeft een bevestiging dat ze het goed doen. Ze weten dan ook als ik dit doe krijg ik dit. Daardoor gaan ze sneller iets doen.

Interviewer: Ja precies dat vind ik ook, je geeft de leerlingen er meer zelfvertrouwen door. Geef je Sanne vaak complimenten wanneer ze goed gedrag vertoont?

Janneke: Zeker, ik merk dat Sanne hierdoor vrolijker wordt en dus ook minder koppig/eigen wil heeft. Ze wilt meer doen om nog meer complimenten te krijgen.

Interviewer: dit is eigenlijk het antwoord al op mijn volgende vraag. Wat doet Sanne wanneer ze een compliment krijgt.

Ze gaat dus nog meer ervoor doen om meer complimenten te ontvangen.

Janneke: Ja, eigenlijk wel. Soms wordt ze er verlegen van, maar daar komt ze snel uit.

Interviewer: ik heb voorlopig genoeg informatie en ik zie je graag terug na de interventie periode van Sanne. Hopelijk pakken de interventies goed uit, ook voor jou lessen. Ik wil je bedanken voor het afnemen van het interview. Dit zal alleen gebruikt worden voor mijn scriptie.

Tweede interview

Interviewer: Hallo Janneke, fijn dat u weer tijd voor het interview wilt vrijmaken. Een aantal weken geleden heb ik eerder met u een interview gehad over het gedrag van Sanne in uw lessen en in de lessen bewegingsonderwijs. Nu er intensief gewerkt is met Sanne door middel van het toepassen van een beloningsstelsel, wil ik graag weten of door de interventies verschil is te zien in het gedrag van Sanne. tijdens de gymlessen werd er gewerkt met een beloningsstelsel waarbij Sanne stempels kon verdienen. Wanneer Sanne 5 stempels had mocht ze bij u aan het einde van de dag deze omwisselen voor een Frozen tekening.

Vraag 1: Hoe gedroeg Sanne zich tijdens u lessen voordat ze de gymlessen had gehad?

Janneke: Dat verschilt wel met welke dag het is of er die dag ook de gymlessen plaats vindt. Op de maandag heeft namelijk heel veel zin in de gymlessen en is ze erg enthousiast de hele dag. Dat maakt haar soms erg afwezig. Ze blijft veel herhalen dat ze naar de gymlessen wilt. Maar stel je hebt het over een donderdag en of vrijdag middag. Dan heeft ze het totaal niet over de gymlessen en werkt ze naar veel aanspreken aan haar taak. Kijkt vaak eerst rond tot dat ik langs ben geweest.

Interviewer: Oké, dus eigenlijk op de dag zelf, geeft het veel druk op Sanne waardoor het taakgericht werken in u les er niet veel op aan komt.

Janneke: Ja precies

Interviewer: Maar als je nu kijkt naar het gedrag van Sanne nadat ze gymlessen heeft gehad. Bijvoorbeeld de maandagmiddag of dinsdag/woensdag.

Janneke: Na de gymlessen was Sanne vaak heel vrolijk en blij. Soms merkte ik dat ze minder blij was maar dan bleek het zo te zijn dat Sanne minder stempels had verdiend. Opzich kreeg je haar daar wel snel in uit dat ze later weer meer stempels kon verdienen. Qua gedrag in mijn eigen les is het wispelturig. Soms gaat Sanne direct aan de slag. Maar ja wat is soms. Ik vind dat het vaker voorkomt dat ik Sanne zie rondkijken en pas aan de slag gaat wanneer ik haar daarop aanspreek. Ik heb wel het idee dat na de gymlessen op maandagmiddag haar maar eenmaal hoeft aan te spreken in plaats van 4 keer.

Interviewer: Kunt u mij ook iets meer vertellen of er iets veranderd is ten opzichte van voor de

interventieperiode. Qua gedrag of doen of laten van Sanne

Janneke: ja, zoals ik als zei erg wispelturig. Ik vind dat ze niet altijd direct taakgericht gaat werken. Ze moet aangesproken worden om aan de slag te gaan. Ik heb wel het idee dat ik dit minder vaak hoeft te doen en wanneer ik haar aanspreken dit maar een of twee keer hoeft te doen.

Interviewer: Oké, dus het resultaat in u eigen lessen is een beetje dubbelzinnig. En waren er misschien betere resultaten verwacht.

Janneke: Tja, ik vind alle kleine beetjes helpen. Ik merk wel wat verschil, het is niet zoals vroeger dat ik haar soms helemaal niet aan de slag kreeg.

Interviewer: Zo zijn de gedragingen die aan Sanne ze diagnose vastgesteld zijn misschien ook wel veranderd na de interventieperiode. Ze is namelijk erg eigenwijs en heeft een duidelijke eigen wil.

Wat doet Sanne als zij iets niet doet wat u vraagt?

Janneke: Ja vaak met haar handen over elkaar zitten en haar hoofd wegdraaien als ik iets vraag. Dit blijft hetzelfde voor mij, vaak negeren en hopen dat ze uit zichzelf daaruit komt.

Interviewer: Kijk, daar is dus geen verschil in terug te zien. Dus de concentratie boog is erg kort van Sanne, snel afgeleid, handen over elkaar zitten. Zijn daar wel veranderingen bij Sanne te zien na de interventieperiode?

Janneke: Ik hoef Sanne niet super vaak aan te spreken maar een a twee keer. En dat doe ik tussendoor nog wel eens herhalen. Het is niet zo dat ze kwartier lang aan een stuk blijft werken. Ik moet haar tussendoor wel aanspreken. Maar minder vaak.

Interviewer: Zoals ik nu het een beetje samenvat, is er wel verschil te zien maar erg wispelturig. Minder vaak aan te spreken maar moet wel aangesproken worden om taak gericht te laten werken.

Wanneer Sanne taakgericht aan het werken is en er lukt haar iets niet wat doet Sanne dan tijdens de les?

Janneke: Ja eigenlijk wel goed samengevat. Als Sanne iets niet lukt dan gaat ze voor zich uit staren. Ze vraagt soms uit zichzelf wel iets maar dan komt ze meteen lopend naar me toe. Dit gebeurt niet vaak. Als ik erover nadenk en gemiddelde neem, gaat ze voor zich uitstaren.

Interviewer: oké, en hoe vindt u dat Sanne het tijdens de gymlessen doet?

Janneke: Ja, super goed. Ik merk echt dat ze er echt graag heen wilt en echt haar best probeert te doen om stempels te verdienen. Ik merk dat ze minder aandacht heeft voor andere leerlingen en meer met zichzelf bezig is.

Interviewer: Klopt, dus daarin ziet u wel verschillen van voor de interventieperiode en na de interventieperiode?

Janneke: Ik vind in mijn lessen ook verschil zien, alleen nog niet optimaal genoeg. En zeker als ik het resultaat in de gymles zie. Dan denk ik dat ik in mijn eigen lessen hier veel meer uit kan halen dan dat er nu in zit. Ze is minder bezig met andere leerlingen in de gymles. Meer bezig met de opgeven taak en je ziet dat ze daar ook druk mee bezig is. Minder snel afgeleid.

Interviewer: Oké, superfijn dat ik dit gesprek heb kunnen voeren met jou Janneke. Ik kan hieruit verschillende gegevens halen en zeker ook een aanbeveling schrijven voor jou Janneke. Dankjewel

Labels die gebruikt zijn voor deze interviews

Vragen/ antwoorden onderzoek

Het gedrag van Sanne

Syndroom van Down

Instructie

Beloningsysteem

Het gedrag van Sanne na het beloningsysteem

BIJLAGE IX.I SAMENVATTING PER LABEL

Eerste interview

Label 1: Vragen/ antwoorden onderzoek

Groepsleerkracht vindt het lastig om te antwoorden of het gedrag van Sanne hetzelfde is als dat van haar klasgenoten. Ze vertelt dat iedereen zijn of haar diagnose heeft en daar zitten bepaalde kenmerken aan vast zitten. Iedereen uit zich op een andere manier.

Er is een assistent aanwezig in de klas die ook delen lesgeeft aan de leerlingen. Hierbij ziet de groepsleerkracht geen verschil in het gedrag van Sanne.

Label 2: Het gedrag van Sanne

De groepsleerkracht ziet verschillende gedragingen terug in haar lessen. Sanne is snel afwezig wanneer zij niet de goede aandacht krijgt. Ze kijkt veel rond en speelt veel met andere dingen. Als Sanne haar taak niet duidelijk is, doet ze eigenlijk niks. Na de uitleg kijkt ze rond en zwaait naar andere leerlingen.

Wanneer je als leerkracht haar gaat helpen dan werkt ze wel mee. Ze lacht dan veel en wilt veel knuffelen. Ze blijft dus wel snel afgeleid.

De verschillen die de groepsleerkracht ziet in haar eigen lessen en dat in van de gymlessen is dat het voor Sanne nog lastiger is om de concentratie te houden. Ze voelt zich vrij om andere dingen te doen en dan komen haar down kenmerken naar voren. Blijft eigenwijs haar eigen ding doen.

Label 3: Syndroom van Down

De groepsleerkracht benoemt verschillende gedragskenmerken die bij het syndroom van down kunnen voorkomen. Eigen wil, standvastig, humoristisch, aandachtwillen en bijvoorbeeld koppig.

Wanneer Sanne iets niet doet wat de groepsleerkracht vraagt is het beter om dit een minuutje te negeren.

Soms gaat het vanzelf dan weer weg of probeer er een grapje van te maken. Wanneer ze echt in haar koppigheid blijft hangen, zet de groepsleerkracht haar gewoon in de tussenruimte om haar erover na te laten denken. Vaak met grapjes of complimenteren krijgt je Sanne hier wel uit. Zo komt er uit het interview dat je gekkenbekken direct moet afkappen.

Label 4: Instructie

De groepsleerkracht geeft aan in het interview dat ze graag iedereen evenveel aandacht wil geven. Sanne het veel baat bij een op een begeleiding. Ga als leerkracht naast haar zitten en helpt haar met haar taak. Tijdens het zelfstandig werken heeft Sanne moeite om zichzelf op gang te houden, ze is snel afgeleid. Sanne heeft hierdoor meer aansturing nodig. Ze vertelt de groepsleerkracht dat je haar constant moet aanspreken om haar aan de slag te blijven houden. Je kunt namelijk als leerkracht niet altijd naast haar gaan zitten, andere leerlingen hebben net zo goed aandacht nodig. Dan spreek je Sanne gewoon vaker aan op haar gedrag en dat ze aan het werk moet, dit kan bijvoorbeeld in een halfuur 4 keer zijn.

Label 5: Beloningsysteem

Uit het interview komt dat de groepsleerkracht het belonen zeer waardevol is bij hun op school. Het geeft kinderen meer zelfvertrouwen, hierdoor gaan ze zelfstandiger worden. Belonen bevestigt hun goed gedrag en daardoor begrijpen ze ook dat ze het ook echt goed doen. Ze gaan hierdoor meer uit zichzelf doen.

Label 6: Het gedrag van Sanne na het beloningsysteem

N.V.T

Er is nog niet gewerkt met een beloningsysteem. Groepsleerkracht verteld wel dat Sanne positief reageert op complimentjes. Ze ontvangt ze graag en gaat daardoor beter werken in de les.

Tweede interview

Label 1: Vragen/ antwoorden onderzoek

N.V.T

Label 2: Het gedrag van Sanne

In het tweede interview wordt er verteld dat het gedrag heel erg verschilt. Dit welke dag het is van de week. Bijvoorbeeld voor de gymles is Sanne erg enthousiast, heeft veel zin in de gymles en doet heel de dag goed mee verteld de groepsleerkracht. Op donderdag en vrijdagmiddag is Sanne de gymles alweer vergeten en is ze minder enthousiast om aan haar taak te gaan werken.

Zo verteld de groepsleerkracht dat na de gymles op maandagmiddag en dinsdag Sanne vaak vrolijk en blij is. Sanne laat wispelturig gedrag zien. De ene keer gaat Sanne echt direct aan de slag en heeft ze niet veel begeleiding nodig. Maar er zijn ook dagen dat Sanne haar oude gedrag laat zien bijvoorbeeld rondkijken.

Label 3: Syndroom van Down

Uit het tweede interview komt naar voren dat gedragingen van syndroom van down hetzelfde zijn gebleven. Het komt wel voor maar stopt er sneller mee verteld de groepsleerkracht. Nu merkt de groepsleerkracht dat Sanne vaak met haar handen over elkaar gaat zitten.

Label 4: Instructie

Het blijft voor Sanne hetzelfde dat één op één begeleiding voor Sanne het beste is verteld de groepsleerkracht. Tijdens het zelfstandig werken heeft Sanne nog steeds vaak aansturing nodig. Ik heb merk wel dat na de gymles op maandagmiddag haar maar eenmaal hoeft aan te spreken in plaats van 4 keer.

Label 5: Beloningsysteem

N.V.T

Label 6: Het gedrag van Sanne na het beloningsysteem

Groepsleerkracht verteld in het interview dat er niet grote veranderingen zijn in haar eigen lessen. Sanne blijft moeite hebben met taakgericht werken. Toch verteld de groepsleerkracht dat ze Sanne minder hoeft aan te spreken tijdens het zelfstandig werken. Ze hoeft nu Sanne maar een keer in het half uur aan te spreken in plaats van vier. Ze is enthousiaster wanneer ze van de gymles af komt en dan merk je dat Sanne taakgerichter aan het werk is vergeleken voor de interventieperiode.

BIJLAGE X UITWERKING LOGBOEK

Datum: 5-02-18		INTERVENTIE 1	
Vragen		Beschrijving	
Was Sanne aanwezig?		Ja/ Nee Toelichting:	
Was de gehele klas aanwezig? Zo nee, wie waren er niet		Ja/ Nee Toelichting:	
Zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting:	
Zijn er tijdens de gymles conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting:	
Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe		Ja / Nee Toelichting: Het verliep wel zoals ik het gepland had. Ik merkte alleen dat Sanne bij een bepaald vak moeite had. Ik heb mijn interventie wel voortgezet zoals die gepland stond.	
Ging het bij alle drie de vakken (drie verschillende activiteiten) even goed? Zo nee, welk vak ging minder goed dan verwacht		Ja / Nee Toelichting: drie vakken les: Springen/hockey/hindernis Het ging in het tweede vak minder. Het was ringhockey. Motorisch had Sanne hier veel moeite mee. Ook het moment dat de andere leerling begon te plassen.	
Zou je de volgende interventie anders aanpakken? Zo ja, hoe en waarom		Ja / Nee Toelichting: Mijn interventie zou ik hetzelfde uitvoeren. Ik wil in overleg met de leerkracht, graag dat Sanne meer hulp krijgt bij het ringhockey. Op motorisch gebied.	

Datum: 19-02-18		INTERVENTIE 2	
Vragen		Beschrijving	
Was Sanne aanwezig?		Ja / Nee Toelichting:	
Was de gehele klas aanwezig? Zo nee, wie waren er niet		Ja / Nee Toelichting: Van de zeven leerlingen waren er drie leerlingen niet. Dit betekent dat Sanne iedere keer alleen in het vak was.	
Zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting:	
Zijn er tijdens de gymles conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting: Het was een rustige gymles. Iedere leerling had bijna een op een begeleiden.	
Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe		Ja / Nee Toelichting: Boven verwachting! Er is tijdens interventie twee van dichtbij gecompimenteerd en dat vond Sanne erg leuk. Dit was te zien aan haar gezicht uitstraling. Ze lachte namelijk de hele tijd wanneer zij een compliment kreeg.	
Ging het bij alle drie de vakken (drie verschillende activiteiten) even goed? Zo nee, welk vak ging minder goed dan verwacht		Ja / Nee Toelichting: drie vakken les: Springen/hockey/hindernis Nu Sanne meer hulp kreeg op motorisch gebied. Heeft Sanne het goed gedaan.	
Zou je de volgende interventie anders aanpakken? Zo ja, hoe en waarom		Ja / Nee Toelichting:	

Datum: 26-02-18		INTERVENTIE 3	
Vragen		Beschrijving	
Was Sanne aanwezig?		Ja / Nee Toelichting:	
Was de gehele klas aanwezig? Zo nee, wie waren er niet		Ja / Nee Toelichting:	
Zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting:	
Zijn er tijdens de gymles conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting: Tijdens de gymles is de leerkracht veel bezig geweest met een leerling. Een leerling die geplast heeft in de gymzaal. Sanne reageerde hier heftig op en vond het plassen niet fijn en vies.	
Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe		Ja / Nee Toelichting: Ik merkte dat Sanne veel afgeleid was door het plas incident. Ik kreeg haar in het tweede vak niet uit. Heeft daar niet veel uitgevoerd.	
Ging het bij alle drie de vakken (drie verschillende activiteiten) even goed? Zo nee, welk vak ging minder goed dan verwacht		Ja / Nee Toelichting: drie vakken les Tchouk gooien/klimmen/schommelen Het tweede vak ging minder. Uit eerdere gymlessen weet ik dat Sanne wel durft te klimmen. Ze had veel last van de plas incident en leg de link nu daaraan.	
Zou je de volgende interventie anders aanpakken? Zo ja, hoe en waarom		Ja / Nee Toelichting:	

Datum: 5-03-18		INTERVENTIE 4	
Vragen		Beschrijving	
Was Sanne aanwezig?		Ja / Nee Toelichting:	
Was de gehele klas aanwezig? Zo nee, wie waren er niet		Ja / Nee Toelichting: Twee zieken. Sanne was de in iedere vak alleen.	
Zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting: In de kleedkamer ging het een en ander mis. Leerlingen die wegliepen tijdens het omkleden. Waardoor Sanne geen hulp heeft gekregen bij het omkleden. Ze kwam gefrustreerd de gymles binnen. Toen Sanne mij zag, merkte ik dat ze snel opvrolijkte.	
Zijn er tijdens de gymles conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting:	
Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe		Ja / Nee Toelichting: Sanne heeft dit keer echt heel goed haar best gedaan. Ze heeft drie stempels ontvangen. Sanne heeft drie keer haar doelgedrag van vier minuten laten zien waardoor ze een stempel heeft verdiend. Hierbij heeft de docent vanuit een afstand gecompimenteerd. Er is gecompimenteerd vanaf 5a7 meter. De afstand is hierbij groter geworden dan bij de vorige interventies drie, twee en een.	
Ging het bij alle drie de vakken (drie verschillende activiteiten) even goed? Zo nee, welk vak ging minder goed dan verwacht		Ja / Nee Toelichting: drie vakken les Tchouk gooien/klimmen/schommelen	
Zou je de volgende interventie anders aanpakken? Zo ja, hoe en waarom		Ja / Nee Toelichting:	

Datum: 12-03-18	INTERVENTIE 5
Vragen	Beschrijving
Was Sanne aanwezig?	Ja / Nee Toelichting: Sanne is helaas ziek vandaag. Overige vragen N.V.T
Was de gehele klas aanwezig? Zo nee, wie waren er niet	N.V.T
Zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom	N.V.T
Zijn er tijdens de gymles conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom	N.V.T
Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe	N.V.T
Heeft Sanne tijdens de gymles stempels ontvangen? Zo ja, hoeveel	N.V.T
Ging het bij alle drie de vakken (drie verschillende activiteiten) even goed? Zo nee, welk vak ging minder goed dan verwacht	N.V.T
Zou je de volgende interventie anders aanpakken? Zo ja, hoe en waarom	N.V.T

Datum: 19-03-18		INTERVENTIE 6	
Vragen		Beschrijving	
Was Sanne aanwezig?		Ja / Nee Toelichting:	
Was de gehele klas aanwezig? Zo nee, wie waren er niet		Ja / Nee Toelichting:	
Zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting:	
Zijn er tijdens de gymles conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting: Kleine ruzie tussen twee leerlingen. Hier heeft Sanne niet tussen gezeten en was in een ander vak. Heeft hier niet veel van meekregen. Leerkrachten waren er snel bij.	
Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe		Ja / Nee Toelichting: Sanne is vorige week ziek geweest en ik merk dat Sanne veel afgeleid is in deze les. Ze is totaal niet gefocust op het beloningssysteem, het duurde lang voordat Sanne het weer door had. In het laatste vak heeft ze nog een stempel verdiend. We zijn nu ook een stap verder in de interventies en ze moet nu vier minuten (i.p.v. drie minuten) haar doelgedrag laten zien. Qua afstand complimenteren heeft Sanne geen moeite. Ze vindt het fijn om aandacht te krijgen, dit mag ook van een afstand gebeuren.	
Ging het bij alle drie de vakken (drie verschillende activiteiten) even goed? Zo nee, welk vak ging minder goed dan verwacht		Ja / Nee Toelichting: drie vakken les Jongleren/ diepspringen/ glijden Dit ligt niet specifiek aan de verschillende activiteiten. In het laatste vak ging het beter, maar dit heeft vooral te maken met haar afwezigheid vorige week, en het langer vol moeten houden van haar taak.	

Zou je de volgende interventie anders aanpakken? Zo ja, hoe en waarom	Ja / Nee Toelichting: Ik merk nu dat Sanne in een dipje is gekomen. Door de afwezigheid van vorige week en dat ze haar opgegeven taak een minuut langer moet volhouden, kost Sanne veel moeite. Doordat Sanne erg sfeergevoelig is en zelf merkt dat ze vandaag minder stempels heeft gekregen vindt Sanne dit erg moeilijk. Dit brengt haar in een negatieve spiraal, wat ik graag wil voorkomen. In de volgende twee interventies zou ik weer een stap verder gaan. Sanne moet de volgende interventies vijf minuten haar doelgedrag laten zien om een stempel te kunnen verdienen. Ik ben van mening dat we die stap verder niet moeten nemen en de interventies zo door moeten zetten. Dit om Sanne uit die negatieve spiraal te houden en haar succes te laten ervaren. Verandering: De volgende twee interventies gaan wij niet de stap verder nemen. Zeker ook niet een stap terug! We zetten de interventie voort waar we gebleven waren (interventie vijf en zes) dit betekent: Dat de onderzoeker van een afstand gaat complimenteren. De afstand kun je ongeveer zien van 5a7 meter. Dit mag natuurlijk afwijken. Nu werkt de onderzoeker weer verder met het langer uitvoeren van de taak. Om de vier minuten laat de onderzoeker Sanne een stempel zetten op haar stempelkaart, mits Sanne haar doelgedrag heeft laten zien. Doelgedrag wat de onderzoeker moet hebben gezien is: Sanne voert haar opgegeven taak vier minuten uit, dit doet Sanne rustig, geconcentreerd en op eigen tempo waarbij Sanne tussendoor niet langer dan 30 seconden in het totaal stopt met haar taak.
--	--

Datum:26-03-18		INTERVENTIE 7	
Vragen		Beschrijving	
Was Sanne aanwezig?		Ja / Nee Toelichting:	
Was de gehele klas aanwezig? Zo nee, wie waren er niet		Ja / Nee Toelichting: Eigen leerkracht was ziek. Er was een vervanger.	
Zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting:	
Zijn er tijdens de gymles conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting:	
Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe		Ja / Nee Toelichting: Ik heb de interventie voortgezet waar wij gebleven waren. Vanuit een grotere afstand complimenteren. Maar het doelgedrag wat Sanne moest laten zien is hetzelfde gebleven. Sanne heeft haar doelgedrag dus vier minuten moeten laten zien. (In plaats van vijf minuten). Dit heeft voor Sanne geholpen. Ze was weer taakgericht aan het werk tijdens de gymles. Sanne had er weer zin in. Ze heeft ook iedere vak een stempel verdient. Ondanks dat de onderzoeker vanuit verder weg is gaan complimenteren. Aan de andere kant van de zaal of vanuit een ander vak, denk aan 9a10 meter. Dit betekent dat Sanne minder docentsturing nodig heeft gehad om uiteindelijk een stempel te verdienen. Ze kan namelijk nog steeds zelf stempels verdienen terwijl de docentsturing minder is.	
Ging het bij alle drie de vakken (drie verschillende activiteiten) even goed? Zo nee, welk vak ging minder goed dan verwacht		Ja / Nee Toelichting: drie vakken les Rollen/schommelen/balanceren In alle vakken is ze bezig geweest met haar taak. Af en toe afgeleid en gaat vaak nog rondlopen en zitten op de bank.	
Zou je de volgende interventie anders aanpakken? Zo ja, hoe en waarom		Ja / Nee Toelichting:	

Datum: 9-04-18		INTERVENTIE 8	
Vragen		Beschrijving	
Was Sanne aanwezig?		Ja / Nee Toelichting:	
Was de gehele klas aanwezig? Zo nee, wie waren er niet		Ja / Nee Toelichting:	
Zijn er voorgaand de gymles in de klas conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting:	
Zijn er tijdens de gymles conflicten geweest? Zo ja wie waren erbij betrokken en waarom		Ja / Nee Toelichting: Groepsindeling klopte niet helemaal. Sanne zat bij een andere leerling in het vak dan normaal. Dit moest even gewisseld worden. Voor Sanne was dit geen probleem.	
Verliep de interventie zoals gepland? Zo nee, licht toe		Ja / Nee Toelichting: Het verliep erg goed! De laatste interventie heeft ze buitengewoon gedaan. Veel stempels verdient. Bij deze interventie moest Sanne ook vier minuten haar doelgedrag laten zien voor een stempel. Wij zijn uiteindelijk niet verder gegaan met vijf minuten. Deze keuze is gemaakt, omdat na ziekte Sanne een terugval heeft gehad en niet makkelijk stempels kon verdienen. Daardoor wilde we het niet moeilijker voor haar maken. Sanne heeft bij interventie acht met minder docentsturing vier stempels verdient. Er is vanuit verder weg gecomplimenteerd. Aan de andere kant van de zaal of vanuit een ander vak, denk aan 9a10 meter. Bij interventie vier heeft Sanne drie stempels verdient, waarbij er vanuit een afstand van 5a7 meter is gecomplimenteerd. Er is duidelijk een stijgende lijn. Sanne heeft zelfs een stempel meer verdient met minder docentaansturing bij de laatste interventie van Sanne.	
Ging het bij alle drie de vakken (drie verschillende activiteiten) even goed? Zo nee, welk vak ging minder goed dan verwacht		Ja / Nee Toelichting: drie vakken les Rollen/schommelen/balanceren	
Zou je de volgende interventie anders aanpakken? Zo ja, hoe en waarom		N.V.T	

BIJLAGE XI REFLECTIEVERSLAG

Interpersoonlijke competentie

In eerste instantie had ik nog niet duidelijk welk onderwerp ik wilde kiezen voor mijn onderzoek. Ik heb in mijn derde studiejaar de minor MRT aan de Fontys Sporthogeschool te Eindhoven gevolgd en in het derde jaar een mini-actieonderzoek uitgevoerd, daardoor lag mijn eerste voorkeur niet bij het thema passend onderwijs. Ik wilde graag een keer totaal iets anders doen. Echter het bestuderen, analyseren en proberen ombuigen van (probleem)gedrag vond en vind ik wel interessant. Na het bespreken van andere thema's met de desbetreffende docenten en een gesprek met mijn stagebegeleider (Lies vanmolkot) was mijn keuze gemaakt. Binnen het ZMLK onderwijs was het niet zo moeilijk om een zorgleerling uit te kiezen. Mijn voorkeur lag bij een leerling met het syndroom van Down. Samen met mijn stagebegeleider en in overleg met groepsleerkrachten ben ik uitgekomen bij Sanne. Zelf had ik nog nooit gewerkt met een leerling die het syndroom van Down heeft, gelukkig mijn scriptiebegeleidster Irene Wijffels wel. Als snel kwam ik erachter dat er toch weinig informatie over te vinden was. Natuurlijk wel veel algemene informatie, maar niet iets wat echt op mijn casus leerling leek. Door veel te praten met Irene Wijffels en de groepsleerkracht van Sanne heb ik toch genoeg informatie kunnen vergaren. Irene heeft me ontzettend geholpen in het proces van dit onderzoek, door mij kritische vragen te stellen en mogelijkheden door te nemen. Ook heeft ze me meerdere malen op mijn hart gedrukt dat ik echt aan de slag moest gaan om zo minder stress te krijgen. Door te horen te krijgen dat ik hard had gewerkt en goed op weg was, kreeg ik weer nieuwe energie. Mijn motivatie om dit onderzoek uit te werken na de interventies was relatief laag. Ik vond het namelijk onprettig dat dit onderzoek volgens vaste criteria verwerkt moest worden en kon me hier dan ook maar moeilijk toe zetten. Gelukkig werk ik goed onder druk en was mijn motivatie aan het einde van dit onderzoek vele malen hoger, omdat ik wist dat de resultaten bovenal positief zoude zijn. Het schrijven van het artikel en de bijlages was voor mij best pittig. Ik heb veel moeite met de Nederlandse taal en heb mijn artikel vaak door laten lezen door andere. Hierbij ben ik ook nog kritisch op mezelf en houdt niet van langdradige verhalen die niets omvatten. Daardoor heb ik veel constant dingen verwijderd en weer opnieuw geschreven. Daar heeft veel tijd in gezeten. Een aandachtspunt voor mij is om zinnen niet te lang te maken, ook al vind ik dit zelf vaak mooier staan of makkelijker lezen. Ik heb geleerd om van veel informatie een kloppend verhaal te maken waarin de literatuur logisch is verwerkt. Vooral na de feedback van mijn literatuurstudie. Daarna heb ik daar het meeste tijd ingestoken, om zo kort maar krachtige informatie te schrijven die relevant waren voor mijn onderzoek.

Vakinhoudelijke en didactische competentie

Dit onderzoek was gericht op één leerling specifiek. Het betrof een casestudy waarin meerdere producten uit dit onderzoek zelf zijn ontwikkeld. Het operationalisatieschema is zelf ontwikkeld en hieruit is het observatieformulier voortgekomen. Ik vond het een leuke uitdaging om mijn eigen vinger te leggen op dit onderzoek. Voor aanvang van het onderzoek was de band tussen Sanne en mij nog niet optimaal. Tijdens de interventies heeft het me een enorm goed gevoel gegeven dat Sanne en ik nader tot elkaar toegetrokken zijn. De band is, mede dankzij de samenwerking tijdens de interventies, sterker geworden. Na het bestuderen van haar complexe diagnose en het lezen van literatuur hierover, ben ik gedragingen van haar beter gaan begrijpen. Dit heeft mezelf ook meer rust gegeven, aangezien ik gedrag nu beter kan plaatsen en hier beter op kan anticiperen. Voor de start van het onderzoek zijn alle inleverdata van de tussenproducten duidelijk gecommuniceerd. Graag had Irene dat wij minimaal acht lessen uittelde voor onze interventies. Dit zijn er bij mij helaas maar zeven geworden door ziekte van mijn casus leerling. Uitmijken naar twee interventielessen per week om toch aan de zeven interventielessen te komen, wilde ik niet. Ik wilde dat Sanne de interventies alleen op een vaste dag zou krijgen, zodat dit ook structuur bood voor haar. Voor mij is een aandachtspunt voor een volgende keer om alle jaarplanningen, die betrekking hebben op het onderzoek, al in een vroeg stadium van het onderzoek op elkaar af te stemmen. Hierop een eigen planning te maken en hier ook aan te gaan houden.

Competentie reflectie in ontwikkeling

Ik ben altijd erg kritisch op mezelf. In mijn ogen is mijn eigen werk niet snel goed genoeg, ik streef vaak naar perfectie. Deze eigenschap heeft me tijdens het maken van mijn scriptie de nodige stress opgeleverd. Ik kan planningen namelijk niet goed nakomen, maar werk het beste onder druk. Aangezien ik dit van mezelf wist, heb ik aan mijn eigen gemaakte planning voor de scriptie ook niet te veel waarde gehecht. Ik heb prioriteiten gesteld en stappen uitgevoerd die het meest relevant waren. Hier kon ik dan ook mijn volledige focus op leggen en kritisch mee bezig zijn, ondanks dat mijn motivatie soms erg laag was. Dit ook om mijn gezondheidsproblemen waar ik dit schooljaar tegen aanloop. Hier kon ik met Irene goed over praten. Dit gaf me altijd een gerust gevoel en heeft me ook een positieve duw in de rug gegeven. Bij ieder tussenproduct kreeg ik feedback om te verwerken bij een volgend inlevermoment. Deze feedback was duidelijk en opbouwend, wat me steeds het gevoel gaf dat het helemaal goed ging komen met dit onderzoek. Ik hou van directe feedback, duidelijk en krachtig, zodat ik er iets mee kan. Als ik de intentie er niet van begreep vond ik het moeilijk om de feedback op te nemen. Ik kon dan wel altijd terecht bij Irene om verduidelijking te vragen. Dit heeft me veel inzicht gegeven in voornamelijk de observatie formulier en waarom ik het op die manier wilde gaan doen. Soms was ik zelf moe gestaard op mijn eigen scriptie, zodat ik kleine foutjes er zelf niet meer uit wist te pikken. Het heeft mij daarom ook geholpen om door andere mijn scriptie te laten lezen. Ik heb twee verschillende buitenstaanders gevraagd of ze mijn tekst duidelijk vonden en heb ik ze kritisch naar mijn Nederlands laten kijken. Voor mijzelf is het in de toekomst een absoluut aandachtspunt om een balans zien te vinden in het presteren onder druk en het rust nemen daarbij. Ik heb toch gemerkt dat het rust nemen tijdens het realiseren en evalueren van zo'n onderzoek een must is. Het uitvoeren en uitwerken van een onderzoek kost veel tijd en energie. Wanneer je af en toe je rust neemt, kan je daarna weer met een frisse focus ermee aan de slag. Dit betekent dus proberen aan je planning te houden en niet gaan werken onder druk. Verder heb ik veel moeite gehad met het wisselen van mijn stagebegeleidster. Ik heb niet het idee gehad dat ik bij de twee vervangers terecht kon voor mijn scriptie, omdat ze totaal nog niet in de doelgroep en situatie waar mijn onderzoek over ging verdiept waren. Ondank dat kon ik goed terecht bij de groepsleerkracht die tijdens mijn onderzoek constant aanwezig is geweest.

BIJLAGE XII RUBRIC (FEEDBACKFORMULIER) CONCEPT- EN EINDARTIKEL

Beroepskenmerkende situatie	Ontwikkelen en delen van expertise
Leerarrangement	Praktijkonderzoek LO
Beroepsproduct	<i>concept eindartikel – eindartikel</i>
Naam student/ studentnummer	
Advies conceptartikel	Positief/ negatief inleveradvies <i>Toeliching:</i>
Datum afspraak feedback eindartikel:	Datum: Tijdstip: Locatie: Nb: Verwerk de feedback uit dit formulier zoveel mogelijk in je artikel voorafgaand aan het feedbackgesprek. Als je geen mondelinge feedback wilt: meldt je dan af via de mail bij je docent!

De rubric op de volgende pagina wordt gebruikt voor feedback op het tussenproduct 'concept onderzoeksartikel' en het definitieve onderzoeksartikel. De rubric beschrijft het niveau onvoldoende, voldoende en goed. Voor het concept eindartikel wordt dit formulier voorzien van een positief of negatief inleveradvies voor het eindartikel. Dit advies is niet bindend. Echter: hou er rekening mee dat het eindartikel maar maximaal twee maal mag worden ingeleverd. Het is dus altijd raadzaam het advies te volgen, om niet het risico te lopen (nog grotere) studievertraging op te lopen.

NB: dit is een feedbackformulier en niet het beoordelingsformulier van het eindartikel. Het eindartikel heeft een apart, beknopter en meer 'holistisch' beoordelingsformulier. Dit is omdat het niet mogelijk is een eenduidige 'weging' aan te brengen in de verschillende aspecten van het feedbackformulier.

Vormeisen

Voor het onderzoeksartikel gelden een aantal vormeisen die hieronder zijn weergegeven. De vormeisen tellen niet mee in de beoordeling, maar uiteindelijk zal je product hier wel aan moeten voldoen; zorg dus dat ook deze punten in orde zijn. De vormeisen 5,6, en 7 zijn in een apart document op de arrangementspagina toegelicht aan de hand van passages uit het boek 'Zelf Leren Schrijven' (Ackerman e.a. 2012), verplichte literatuur in het curriculum (zie link onder).

Vormeisen concept en -eindartikel	Voldaan?
1. De omvang van het artikel staat in verhouding tot de complexiteit van het onderzoek. Richtlijn is 2500 woorden (exclusief bijlagen, bronnenlijst, dankwoord en samenvatting). Het onderzoeksartikel bevat een samenvatting en een aantal verplichte bijlagen (zie toelichting in dit document)	
2. Spelling, grammatica en zinsbouw zijn in orde.	
3. De bronnen in de tekst zijn weergegeven volgens de APA-6 normen . - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje APA-normen)	
4. Er is geschreven in eigen woorden.	
5. Het taalgebruik is zo veel mogelijk objectief (bijv. vermijden van 'spreektaal' en je, jij, ik, ons, enz. waar dat niet hoeft). . - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje vormeisen)	
6. Afkortingen worden op de juiste manier gebruikt en geïntroduceerd. - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje vormeisen)	
7. Getallen worden op de juiste manier weergegeven als tekst of cijfer. . - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje vormeisen)	

RUBRIC INLEIDING

Goed	Voldoende	Onvoldoende
In de inleiding komt een groot aantal ter zake doende theoretische en vakmatige invalshoeken aan bod, op basis van een ruime hoeveelheid veelzijdige, hoogwaardige bronnen zoals vakpublicaties en vergelijkbaar onderzoek uit wetenschappelijke publicaties .	In de inleiding komen de belangrijkste theoretische en vakmatige invalshoeken aan bod, op basis van vakpublicaties en enkele wetenschappelijke publicaties .	De belangrijkste theoretische en/of vakmatige invalshoeken komen te weinig aan bod en/of de bronnen die hiervoor zijn gebruikt zijn kwalitatief beneden de maat .
Opmerkingen:		
Er is sprake van een goede inhoudelijke samenhang binnen het literatuuronderzoek/ theoretisch kader, de verschillende onderdelen volgen elkaar logisch wijze op (van breed naar smal toe naar de onderzoeksvraag)	Er is sprake van samenhang binnen het literatuuronderzoek/ theoretisch kader, de meeste alinea's is volgen elkaar logisch op (van breed naar smal toe naar de onderzoeksvraag)	Het literatuuronderzoek/ theoretisch kader is inhoudelijk onsamenhangend en niet logisch opgebouwd .
Opmerkingen:		
De tekst is onderverdeeld in alinea's op een wijze die de inhoud duidelijk ondersteunt ; er wordt gewerkt met relevante verbindingszinnen en kernzinnen .	De tekst is op een logische wijze onderverdeeld in alinea's .	De tekst is niet of nauwelijks onderverdeeld in logische alinea's
Opmerkingen		
De aanleiding voor, en het doel van het onderzoek zijn duidelijk beschreven , en de relevantie is onderbouwd vanuit meerdere perspectieven (bijv. persoonlijk, doelgroep, werkplek, vakgebied, maatschappij of wetenschap).	De aanleiding voor, en het doel van het onderzoek zijn duidelijk beschreven en relevant voor de (eigen) beroepspraktijk.	De aanleiding voor, en het doel van het onderzoek komen niet duidelijk naar voren.
Opmerkingen:		
De onderzoeksvraag: - is te beantwoorden binnen de mogelijkheden van PO. - bevat alleen begrippen/variabelen die zijn toegelicht in de inleiding. - bevat de specifieke doelgroep. - is een open vraag of specifieke ontwikkelvraag.		De onderzoeksvraag: - is niet te beantwoorden binnen de mogelijkheden van PO. - bevat begrippen/variabelen die niet zijn toegelicht in de inleiding. - bevat niet de specifieke doelgroep. - is een gesloten vraag of ongerichte ontwikkelvraag
Opmerkingen:		

RUBRIC ONDERZOEKSOPZET

Goed	Voldoende	Onvoldoende
<i>A. Onderzoekspopulatie en -context</i>		
De context waarin het onderzoek plaatsvindt is gedetailleerd beschreven en compleet. De kenmerken van de onderzoeksgroep zijn compleet en gedetailleerd beschreven zodat de lezer een goed beeld krijgt van de populatie en mogelijke verstoringen variabelen. <i>In het geval van interventieonderzoek: de controle- en interventiegroep zijn benoemd.</i>	De context waarin het onderzoek plaatsvindt is voldoende beschreven. De kenmerken van de onderzoeksgroep zijn zo beschreven dat de lezer zich een voldoende beeld kan vormen van de populatie voor de interpretatie van de uitkomsten van het onderzoek. <i>In het geval van interventieonderzoek: de controle- en interventiegroep zijn benoemd.</i>	De context waarin het onderzoek plaatsvindt komt niet of niet voldoende aan bod. De kenmerken van de onderzoeksgroep zijn niet of niet voldoende beschreven. <i>In het geval van interventieonderzoek: de controle- en interventiegroep zijn niet benoemd.</i>
Opmerkingen		
<i>B. Ontwerp en procedures van het onderzoek</i>		
De onderzoeksopzet is helder beschreven, sluit aan bij de inleiding en onderzoeksvraag en laat toe rekening te houden met mogelijke beïnvloedende variabelen. <i>In het geval van interventieonderzoek: de interventie volgt logisch uit de besproken literatuur (inleiding) en is grondig onderbouwd vanuit meerdere betrouwbare bronnen</i>	De onderzoeksopzet is voldoende helder beschreven en sluit aan bij de inleiding en onderzoeksvraag. <i>In het geval van interventieonderzoek: de interventie volgt logisch uit de besproken literatuur (inleiding), is voldoende uitgewerkt en onderbouwd met een of enkele bronnen.</i>	De onderzoeksopzet is onvoldoende helder beschreven en/of sluit niet aan bij de inleiding en onderzoeksvraag. <i>In het geval van interventieonderzoek: de interventie volgt niet logisch uit de besproken literatuur (inleiding), is onvoldoende uitgewerkt en/of onvoldoende onderbouwd.</i>

De onderzoeksvariabelen zijn uitgebreid gedefinieerd. De uitvoering van het onderzoek en daarbij behorende procedures zijn zo helder beschreven dat het onderzoek goed controleerbaar en eventueel herhaalbaar is. De planning van het onderzoek is stapsgewijs beschreven en verantwoord (eventueel met verwijzing naar de bijlagen).	De onderzoeksvariabelen zijn voldoende gedefinieerd. De uitvoering van het onderzoek en daarbij behorende procedures zijn voldoende helder beschreven. De planning van het onderzoek is stapsgewijs beschreven (eventueel met verwijzing naar de bijlagen)	De onderzoeksvariabelen zijn niet of niet voldoende gedefinieerd. De uitvoering van het onderzoek en daarbij behorende procedures zijn onvoldoende helder beschreven. De planning van het onderzoek is niet of niet op een logische wijze (stapsgewijs) beschreven.
Opmerkingen:		
C. Onderzoeksinstrumenten		
Er wordt vanuit verschillende invalshoeken, met verschillende meetmethoden onderzoek gedaan (triangulatie), waarbij <i>veelal</i> kwalitatieve én kwantitatieve onderzoeksinstrumenten gecombineerd worden gebruikt op een manier die een duidelijke meerwaarde oplevert. De gebruikte onderzoeksinstrumenten zijn geschikt voor het verzamelen van relevante gegevens en de validiteit en betrouwbaarheid worden onderbouwd vanuit een of meerdere betrouwbare bronnen of verantwoord vanuit een uitgebreid en gedegen operationalisatie-schema. De belangrijkste mogelijke verstorende variabelen worden benoemd en verklaard. Er wordt aangegeven hoe de verstorende variabelen onder controle gehouden kunnen worden.	Er wordt vanuit verschillende invalshoeken, met verschillende meetmethoden onderzoek gedaan (triangulatie). De gebruikte onderzoeksinstrumenten zijn geschikt voor het verzamelen van relevante gegevens en de validiteit en betrouwbaarheid worden onderbouwd vanuit een of meerdere betrouwbare bronnen of op correcte wijze verantwoord vanuit een operationalisatie-schema. Een of meer mogelijke verstorende variabelen worden benoemd en verklaard	Er wordt slechts op één manier, één bepaalde variabele gemeten of onderzocht. De gebruikte onderzoeksinstrumenten zijn onvoldoende geschikt voor het verzamelen van relevante gegevens en de validiteit en betrouwbaarheid worden niet voldoende onderbouwd vanuit een of meerdere betrouwbare bronnen of verantwoord vanuit een operationalisatie-schema. Er worden geen mogelijke verstorende variabelen benoemd en verklaard
Opmerkingen:		

<i>D. Analyse van onderzoeksgegevens</i>		
De opzet van de analyse van de onderzoeksgegevens is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: naast gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters) ook een of meerdere andere uitkomstmaten (effectgrootte, correlaties). en: - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een goed dekkend coderingsschema en label-structuur voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De opzet van de analyse van de onderzoeksgegevens is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters), en waar van toepassing effectgrootte; en/of: - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een eenvoudig coderingsschema voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De opzet van de analyse van de onderzoeksgegevens past niet goed bij de onderzoeksvraag en bevat geen of in onvoldoende mate beschrijvende statistiek en/of gestructureerde data-analyse.
Opmerkingen		

RUBRIC RESULTATEN

Goed	Voldoende	Onvoldoende
De analyse van de onderzoeksgegevens in het onderdeel resultaten is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: naast gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters) ook een of meerdere andere uitkomstmaten (effectgrootte, correlaties). - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een goed dekkend coderingsschema en label-structuur voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De analyse van de onderzoeksgegevens in het onderdeel resultaten is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters), en waar van toepassing effectgrootte; <i>en/of</i>: - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een eenvoudig coderingsschema voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De analyse van de onderzoeksgegevens in het onderdeel resultaten past niet goed bij de onderzoeksvraag en bevat geen of in onvoldoende mate beschrijvende statistiek en/of gestructureerde data-analyse.
Opmerkingen:		
De gepresenteerde resultaten zijn relevant voor de onderzoeksvraag		De beschreven resultaten zijn voor een groot deel niet relevant voor de onderzoeksvraag
Opmerkingen:		
De resultaten worden objectief , zonder te interpreteren beschreven		De resultaten worden niet objectief beschreven en al in de resultaten geïnterpreteerd
Opmerkingen:		
De resultaten zijn compleet , met andere woorden ze bevatten alle gegevens die relevant zijn voor de interpretatie van de onderzoeksuitkomsten		De resultaten zijn niet compleet, er missen gegevens die relevant zijn voor de interpretatie van de onderzoeksuitkomsten
Opmerkingen:		
De resultaten worden duidelijk beschreven en overzichtelijk weergegeven • Eventuele figuren bevatten de belangrijkste gegevens en zijn een meerwaarde ten opzichte van alleen tekst • Tabellen vergemakkelijken het overzicht over de gegevens		De beschreven resultaten worden niet helder en overzichtelijk weergegeven
Opmerkingen:		
Figuren en tabellen gaan vergezeld van een duidelijke, begrijpbare titel en legenda .		Figuren en tabellen gaan vergezeld van een onduidelijke, of onbegrijpbare titel en legenda .
Opmerkingen:		

RUBRIC DISCUSSIE-CONCLUSIE

Goed	Voldoende	Onvoldoende
Er is sprake van een goede inhoudelijke samenhang binnen de discussie, de verschillende onderdelen volgen elkaar logisch op.	Er is sprake van samenhang binnen de discussie, de meeste alinea's is volgen elkaar logisch op.	De discussie is inhoudelijk onsamenhangend .
Opmerkingen:		
De tekst is onderverdeeld in alinea's op een wijze die de inhoud duidelijk ondersteunt ; er wordt gewerkt met relevante verbindingszinnen en kernzinnen .	De tekst is op een logische wijze onderverdeeld in alinea's .	De tekst is niet of nauwelijks onderverdeeld in logische alinea's
Opmerkingen:		
In de discussie worden de resultaten van het onderzoek zo goed mogelijk verklaard vanuit verschillende theoretische en vakmatige invalshoeken (literatuurstudie) uit de inleiding, waar mogelijk ook op basis van aanvullende, relevante literatuur en in relatie tot eerder, vergelijkbaar onderzoek.	In de discussie worden de resultaten van het onderzoek in verband gebracht met de theoretische en vakmatige invalshoeken (literatuurstudie) uit de inleiding, waar mogelijk in relatie tot eerder, vergelijkbaar onderzoek.	In de discussie worden de resultaten van het onderzoek niet (genoeg) in verband gebracht met de theoretische en vakmatige invalshoeken (literatuurstudie) uit de inleiding
Opmerkingen:		
Alle belangrijke beperkingen van het onderzoek, met name met betrekking tot validiteit, betrouwbaarheid en generaliseerbaarheid , worden op heldere en kritische wijze bediscussieerd.	Enkele belangrijke beperkingen van onderzoek, met name met betrekking tot validiteit, betrouwbaarheid en generaliseerbaarheid , worden kritisch bediscussieerd.	De belangrijkste beperkingen van het onderzoek worden niet of niet adequaat besproken
Opmerkingen:		
De conclusie: - komt logisch voort uit de eigen resultaten - geeft antwoord op de onderzoeksvraag en eventuele deelvragen - mondt uit in vernieuwende concrete en praktijkrelevante aanbevelingen voor stageschool, eigen beroepspraktijk	De conclusie: - komt logisch voort uit de eigen resultaten - geeft antwoord op de onderzoeksvraag - mondt uit in concrete en praktijkrelevante aanbevelingen voor stageschool, eigen beroepspraktijk of vervolgonderzoek.	In de conclusie wordt geen (volledig) antwoord gegeven de onderzoeksvraag en de conclusie leidt niet tot concrete en praktijkrelevante aanbevelingen voor de stageschool, eigen beroepspraktijk of vervolgonderzoek.

of vervolgonderzoek en geeft aan wat de mogelijke bredere implicaties zijn voor de beroepspraktijk.		
Opmerkingen:		

EXCELLENTIEPUNTEN ONDERZOEKSARTIKEL

Excellentiepunten:

Wanneer je al op het niveau 'goed' zit, maar je het toch nóg beter kan en wil kun je aandacht besteden aan de volgende punten:

- **Taalgebruik** dat volledig foutloos is en echt prettig leest, dat uitnodigt tot verder lezen.
- Een **zeer uitgebreide hoeveelheid, kwalitatief hoogstaande bronnen**. Zo kun je bij elke bewering vaak meer dan één bron vinden, zijn er vaak in internationale bronnen te vinden, en maken echte wetenschappelijke (peer reviewed) onderzoeksartikelen je inleiding ook vaak sterker (zeker wanneer het vergelijkbaar onderzoek is qua inhoud en/of opzet). Je inleiding krijgt daardoor meer **diepgang**.
- Vaak wordt in de aanleiding iets gezegd over de situatie op de stageschool. Het is nog sterker wanneer je deze beginsituatie extra goed in kaart is gebracht met een **vooronderzoek(je)**. Bijvoorbeeld door docenten uit de vaksectie te interviewen, documenten van school op te vragen en te lezen/analyseren, enz.
- Er is een **grote onderzoeksgroep** gemeten en/of onder **complexe omstandigheden**
- De **onderzoeksopzet** getuigt van **originaliteit**; het onderzoek is relevant maar nog niet of nauwelijks op die manier gedaan.
- Er heeft een **pilot-studie** plaatsgevonden waarop onderzoeksopzet, dataverzameling, en/of analyses zijn gebaseerd en/of aangepast.
- Vanuit een grondig operationalisatie-schema is een eigen en **vernieuwend meetinstrument** ontworpen en gevalideerd binnen de onderzoeksgroep en/of context.
- Er is op een *juiste manier* **toetsende statistiek** toegepast.